

1910

100 jaar Veiling **De Kerseboom** Mierlo

**Van Fruitveiling
naar Groente- en Fruitveiling**

2010

INLEIDING.

Als je de kranten van de laatste 100 jaren leest, dan merk je voortdurend dat Mierlo zijn bekendheid voor het grootste gedeelte ontleent aan zijn kers, de Mierlose Zwarte. Vele krantenberichtjes uit het verre verleden herinneren ons daar aan. Een berichtje uit een krant van 7 juli 1924:

“Kers-Zondag was het gisteren in den volsten zin des woords. Iedereen heeft thans familie in Mierlo of op zijn minst goede kennissen. Familieveeten worden bijgelegd en de broederband nauwer toegehaald; ’t is alles vrede en vriendschap, alléén omdat men op de kersen mag komen”.

Wat denkt u van een berichtje van 25 juni 1927? Toch niet alleen een reclamespotje!

“Voor enige dagen zond de heer G. Hentel alhier, die met zijne familie een paar weken in Darmstadt (D.) vertoefde een briefkaart aan den secretaris der turnclub, waarvan de heer Hentel instructeur-leider is, met het volgende adres: Aan den Hrr F. de Vries, Mierlo, zonder meer.

Wie weet nu in Darmstadt Mierlo liggen? En toch kwam deze briefkaart zonder vertraging aan.

De oorzaak van deze bekendheid met ons dorp moet beslist gelegen hebben aan het feit dat Mierlo algemeen in den vreemde bekend is om de heerlijke nooit geëvenaarde zwarte kersen, waarvan de oogst binnen enkele dagen aanbreekt.”

In 1935 werd over “Kersenzondag” geschreven: *“Dan komen bloedverwanten, vrienden en kennissen naar het gastvrije Mierlo om behalve aan een Noord-Brabantsche koffietafel zich te vergasten aan de heerlijke Mierlosche kersen. Er wordt kersenstruif gebakken, die bij allen in de smaak valt. Zondag was het hier druk van de vreemdelingen, die ons mooie dorp een bezoek brachten”.*

Dat de Mierlonaar trots is op zijn kers merk je ook. De tijd dat vele verenigingen de naam St. Lucia aannamen is al tientallen jaren voorbij. Na de Tweede Wereldoorlog kozen vele nieuwe verenigingen een naam die te maken had met de Mierlose kersencultuur. Denk maar eens aan: De Kersepit, Spruwweijagers, De Stillekes, De Kersenplukkers, De Kersenlanders, De Kersenbloesem. En natuurlijk onze Mierlose veiling. Hoewel de fruitveiling een groente- en fruitveiling is geworden draagt hij al honderd jaar de naam: “De Kerseboom”.

Het ontstaan en de ontwikkeling van de fruitveiling in Mierlo is in belangrijke mate te danken aan het werk van de Rijkstuinbouwleraren en de Rijkstuinbouwconsulenten en hun assistenten. Door hun theoretische en praktische ondersteuning waren zij een stimulans voor het bestuur en de telers van “De Kerseboom” om de veiling te vormen tot wat hij nu is.

Theo de Groof.

De Kersenplukker. In 1982 door de Rabobank geschonken aan de Mierlose gemeenschap. Het bronzen beeldje is gemaakt door kunstenaar Nico van der Leest.

HOOFDSTUK 1. WAT VOORAF GING.

In de 19^e eeuw was er in ons land bij de overheid weinig belangstelling voor de landbouw. De aandacht ging vooral uit naar handel en scheepvaart. Voor Noord-Brabant was de landbouw echter het belangrijkste middel van bestaan. Meer dan de helft van de beroepsbevolking verdiende zijn boterham in de landbouw.

De Mierlose Zwarte, een tekening van Annie Berkers-Romonesco

Rond 1840 ontstonden er landbouwverenigingen die niet opgericht werden door landbouwers, maar vooral door de notabelen van het dorp, zoals de burgemeester, de notaris en grootgrondbezitters die vaak zeer geïnteresseerd waren in de landbouw.

In 1857 werd de Landhuishoudelijke Maatschappij in het arrondissement Eindhoven opgericht. De Maatschappij zag als voornaamste taak het geven van voorlichting aan de boerenstand en het verhogen van de opbrengsten in de landbouw door middel van proefnemingen. De Landhuishoudelijke Maatschappij stimuleerde coöperatieve samenwerking, zoals het gezamenlijk aankopen van meststoffen en het opzetten van onderlinge veeverzekeringen.

In het jaar van oprichting waren er nog maar zeven afdelingen met tien of meer leden. Tot deze afdelingen behoorden Eindhoven, Tongelre, Nuenen, Strijp, Helmond, Valkenswaard en ook Mierlo. In 1860 waren nog 6 Mierlonaren lid van de Maatschappij. Men probeerde de "gewone" boeren zoveel mogelijk kennis bij te brengen door zgn. "wandelleraren", die vanuit hun standplaats vele dorpen bezochten. Zo hield G. Corten in 1874 al een lezing in Mierlo. In 1881 werd, met subsidie van het rijk en de provincie, de eerste provinciale

Het oude schoolgebouw aan de Heuvel werd tot 1914 vaak gebruikt voor het houden van vergaderingen en het geven van landbouwcursussen

landbouworganisatie opgericht: de Noordbrabantse Maatschappij van Landbouw. Ook de leden van deze organisatie waren vooral burgemeesters, notarissen en grootgrondbezitters.

Rond deze tijd ontstond er een grote landbouwcrisis. De overheid stelde in 1886 een landbouwcommissie in, die de regering van advies moest dienen om uit deze crisis te komen. In 1891 stelde de minister een subsidie van f 2.000,- ter beschikking om een rijkslandbouwleraar aan te stellen. Petrus van Hoek werd in 1891 in de provincie Noord-Brabant benoemd.

Hij hield in de wintermaanden, op verzoek van tal van landbouworganisaties, in vele gemeenten lezingen over de land- en tuinbouw. P. van Hoek kreeg voor de winter van 1897-1898 zelfs 110 aanvragen van verenigingen en burgemeesters, maar hij kon slechts aan 43 verzoeken voldoen.

Tot de andere taken van Van Hoek hoorden de zorg voor proefvelden die met subsidie aangelegd konden worden, het adviseren van overheden, het organiseren van opleidingen voor land- en tuinbouwonderwijzers en het stimuleren van cursussen voor boeren en tuinders.

Th. A. Prinsen (1850-1917). Bierbrouwer, wethouder en rijks tuinbouwproefnemer

Ook in Mierlo lagen enkele proefvelden. Burgemeester Panken beheerde begin 1900 een proefveld, waar hij klaver als groenbemesting liet onderploegen en een bepaalde samenstelling van kunstmest gebruikte om de opbrengst van een vijftal aardappelvariëteiten uit te testen. Panken verklaarde dat veel Mierlose boeren met belangstelling zijn resultaten volgden.

Bierbrouwer Th. A. Prinsen onderzocht op zijn proefveld de invloed van het gebruik van serradella, een éénjarig groenvoergewas, als groenbemester en een bepaalde samenstelling van kunstmeststoffen op de groei van producten als haver en rogge. Hij had daarbij zijn proefveld verdeeld in vier stukken van 400 m², ieder stuk werd op een andere wijze bemest. Prinsen had al tien jaren geen stalmest meer gebruikt. Later deed hij op deze grond een vergelijkende aardappelproef.

Th. Coolen, een oud-leerling van de landbouwcursus van hoofdonderwijzer en tevens landbouwleraar Jos Smulders, had een proefveld voor mangelwortelen, een soort voederbieten. *“Door de gunstige ligging aan den drukken kunstweg van Helmond naar Mierlo trok het proefveld dan ook zeer den aandacht”.*

De bedoeling van deze proeven was duidelijk: de boer met eigen ogen laten zien wat het nut was van een goede bemesting.

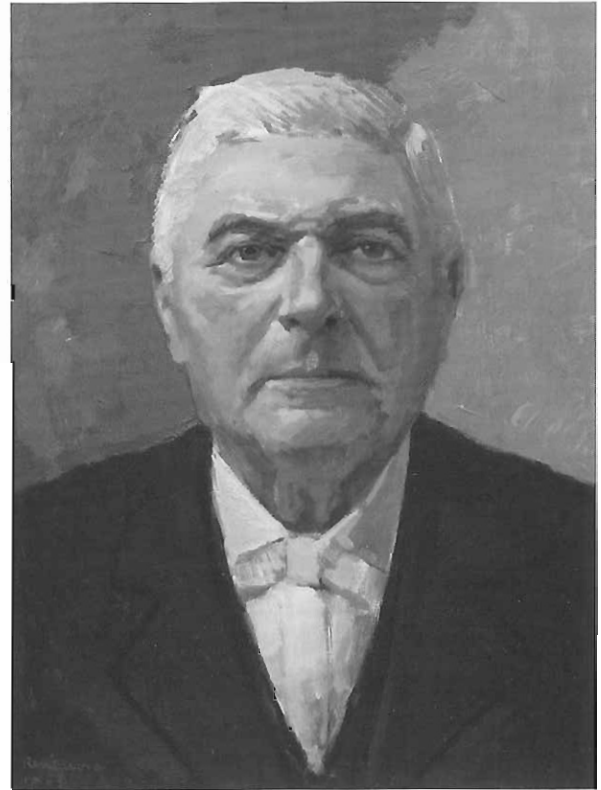
In 1901 ontving burgemeester Panken een schrijven van de rijks tuinbouwleraar, waarin de interesse voor een lezing over tuinbouw gepeild werd.

Panken schreef: *“dat het tuinbouwwak in deze gemeente schier van geene betekenis is, aangezien de bevolking hoofdzakelijk bestaat uit landbouwers naast een aantal handwevers en fabrieksarbeiders die zich niet op tuinbouw toeleggen en dat het houden eener voordracht over tuinbouwonderwerpen mij uit dien hoofde alhier onnodig voorkomt”.*

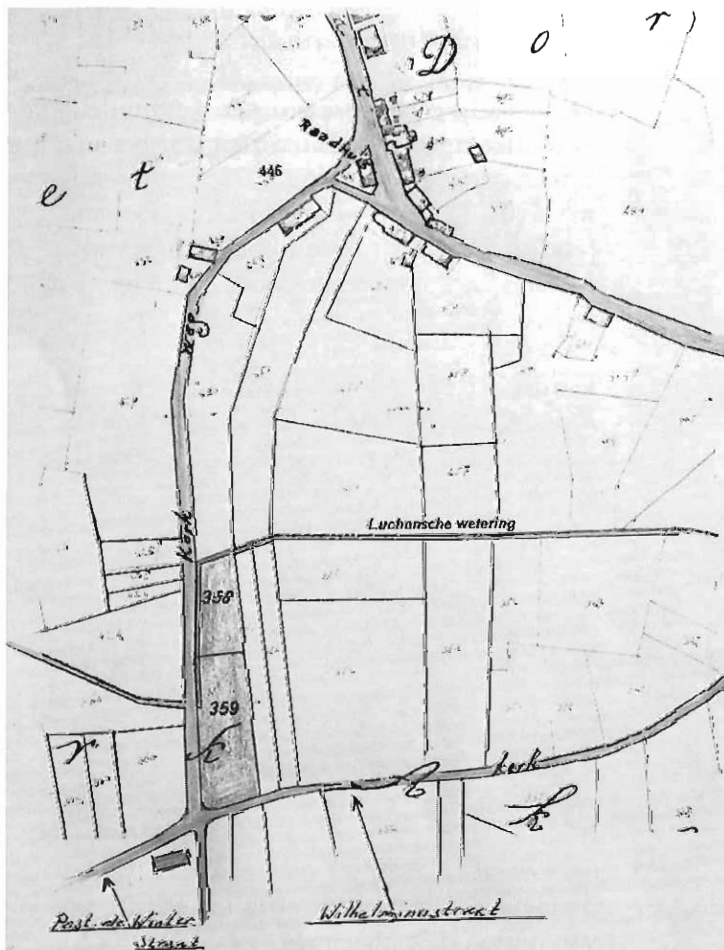
Het gebrek aan belangstelling verdween echter snel. In 1902 kreeg onze provincie de heer J.P.M. Camman als tuinbouwleraar, die in de periode van 1904 tot 1908 Mierlo meerdere malen bezocht om een lezing te geven. De voordrachten werden gegeven in het oude schoolgebouw aan de Heuvel en trokken steeds veel bezoekers, ook van buiten de gemeente.

De land- en tuinbouweren kwamen meestal op verzoek van de in 1896 opgerichte Mierlose afdeling van de Noordbrabantse Christelijke Boerenbond. Hoewel de N.C.B. meer vanuit de boerenstand ontstond dan de oude landbouwmaatschappijen, blijkt toch uit de samenstelling van het bestuur van de Mierlose afdeling de betrokkenheid van de notabelen.

Burgemeester Panken was voorzitter en bierbrouwer Th. Prinsen secretaris. Kort voor zijn dood in 1910 legde de burgemeester deze functie neer en werd secretaris Prinsen voorzitter.

Burgemeester M.N. Panken (1829-1910) was bijzonder geïnteresseerd in de landbouw en beheerde een rijksproefveld.

De proefvelden van de familie Prinsen op de hoek van de Wilhelminastraat en Kerkstraat (perceelnummers 358 en 359).

HOOFDSTUK 2. HET ONTSTAAN VAN FRUITVEILING "DE KERSEBOOM".

Tot 1890 was de fruitteelt in Brabant van weinig betekenis. Er waren veel telers, maar weinig boomgaarden van enige omvang. De kwaliteit van het fruit was matig. Aanvankelijk was het telen van dat fruit bedoeld voor gebruik in eigen gezin. Het teveel aan fruit werd op de lokale markten, vooral in Helmond en Eindhoven, verkocht.

In onze provincie legden de gemeenten Uden en Mierlo zich toe op de kersenteelt. In Uden had men in 1903 al een kersenveiling opgericht. De tuinbouwleraren hadden door hun bezoeken aan Mierlo een goed zicht gekregen op de Mierlose kersencultuur en stimuleerden deze verder te ontwikkelen.

Tuinbouwleraar J. Camman werd in 1909 opgevolgd door ir. A.M. Sprenger die het gebied Limburg en Oost-Brabant onder zijn hoede had. Sprenger vond het voor een goede ontwikkeling van de land- en tuinbouw noodzakelijk dat er veel meer landbouw- en tuinbouwonderwijzers opgeleid werden.

ONDERWIJZERS,
welke lust hebben een cursus ter
opleiding van

**Land- en
Tuinbouwonderwijzers L. O.,**

des Zaterdags n.m. te Venlo te
volgen, moeten zich vóór 10 April
s.s. aanmelden bij een der onder-
geteekenden:

*De Directeur der Rijkslandbouw-
winterschool te Sittard,*
C. Bulder.

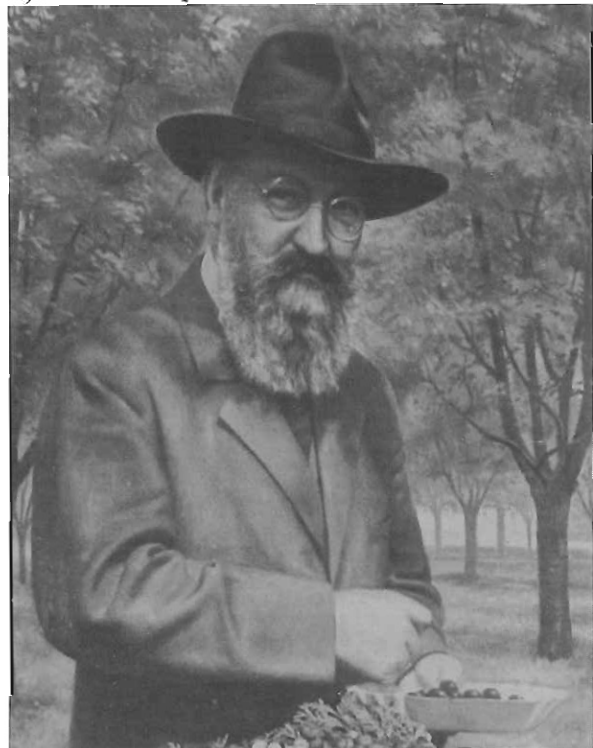
*De Rijkstuinbouwleeraar voor
Limburg en Oostelijk N.-Brabant
te Maastricht,*
A. M. Sprenger.

Ir. Sprenger vond dat het geven van goed onderwijs de beste methode was om te zorgen voor een redelijk inkomen in de land- en tuinbouw. Speciaal opgeleide onderwijzers waren het meest geschikt voor het overbrengen van deze kennis. Deze advertentie dateert van 26 maart 1926

Het werkgebied van een "wandelleraar" was veel te groot. Hij plaatste advertenties in de krant waarin hij cursisten voor zijn opleiding

wilde werven. Vele onderwijzers maakten van deze mogelijkheid gebruik. De meeste plattelandsscholen stelden na verloop van tijd één of meer onderwijzers aan die in het bezit waren van een land- of tuinbouwakte. In de winterse avonden werden de jonge boeren bijgeschoold.

Op 27 november 1909 hield A.M. Sprenger uit Maastricht voor de tweede keer een lezing in Mierlo over fruitteelt. De bijeenkomst werd geleid door de secretaris van de Boerenbond en rijkstuinbouwproefnemer Th. A. Prinsen. De

Prof. Ir. A.M. Sprenger (1881-1958) begeleidde de oprichting van "De Kerseboom". In 1918 hoogleraar tuinbouwplantenteelt in Wageningen. Grondlegger van het Sprenger instituut, nu Agrotechnologisch Onderzoek (ATO). Sprenger was ook kunstschilder. Op dit geschilderde portret heeft hij een doosje kersen in de hand.

voorzitter, burgemeester Panken, ontbrak op de bijeenkomst vanwege "ongesteldheid".

A. Sprenger benadrukte dat het op de juiste wijze aanplanten, bemesten en snoeien van de bomen voorwaarde was voor een goed resultaat. In de bijeenkomst sprak de tuinbouwleraar ook over het belang van het oprichten van een veiling door de kwekers, waar controle uitgeoefend kon worden op de aangevoerde vruchten. Sprenger bood de Mierlose kwekers aan hen bij het

oprichten van een dergelijke vereniging met raad en daad bij te staan. Tot de aanwezigen hoorde ook pastoor J.P.P. de Winter. Verder waren er ook vele niet-Mierlonaren naar de voordracht komen luisteren.

Op vrijdag 1 april 1910 werd 's avonds om half acht een bijeenkomst belegd in café Gooris aan de tramhalte, met rijkstuinbouwleraar Sprenger als gast, met de bedoeling een fruitveiling voor Mierlo en omstreken op te richten. Het was de dag waarop burgemeester M.N. Panken, die zich erg ingespannen had voor de landbouw in Mierlo, overleed. Daags na de bijeenkomst gaf Sprenger nog een snoeilies in de rijksproeftuin van Prinsen, waar iedere geïnteresseerde welkom was.

Th. A. Prinsen, H. Manders en J. Konings reisden in april naar Uden om informatie in te winnen bij de Udense veilingvereniging. De oprichter van deze veiling, Jan Strik kwam ook naar Mierlo om te adviseren. Hij overnachtte in het logement van Van de Kimmenade. Strik zorgde dat er een voorbeeld van een kersenmandje in Mierlo kwam. H. van Hoof en Adr. Dekkers begonnen met de productie van de mandjes waarin de leden hun kersen op de veiling moesten aanbieden. Zij kregen 40 cent per gevlochten mandje.

De leden van de fruitveiling konden daags voor de veiling de mandjes ophalen. In deze mandjes moesten de kersen aangeleverd worden.

De vereniging werd officieel opgericht op 24 april 1910. In de statuten, gebaseerd op die van de Fruitveilingvereniging Uden, werd vastgelegd dat de leden het recht hadden om de bestuursleden te kiezen en te stemmen over

financiële zaken. Zij hadden ook het recht, met 2/3 van de stemmen van de op de vergadering aanwezige leden, de statuten te wijzigen.

Het bestuur werd gevormd door voorzitter J.W. Konings, vice-voorzitter P.F. van Vlerken, penningmeester A.I. Raijmakers, secretaris J. van Grootel, tweede secretaris M.J. Prinsen en twee commissarissen: H.J. van Neerven en H. Manders.

Aandeel nr. 95 uitgegeven op 1 mei 1910 aan Jos H. Gooris (1849-1942). In 1935 werd dit aandeel overgeschreven op naam van H. van Stiphout.

In de periode van 1 mei 1910 tot 23 augustus 1910 meldden zich 134 leden aan. Men werd lid door het kopen van een of meer aandelen. Eén aandeel kostte f 5,-. Tijdens de jaarvergadering werd aan de leden ieder jaar 4 % rente uitgekeerd over de nominale waarde van het aandeel. De 134 leden hadden samen 246 aandelen.

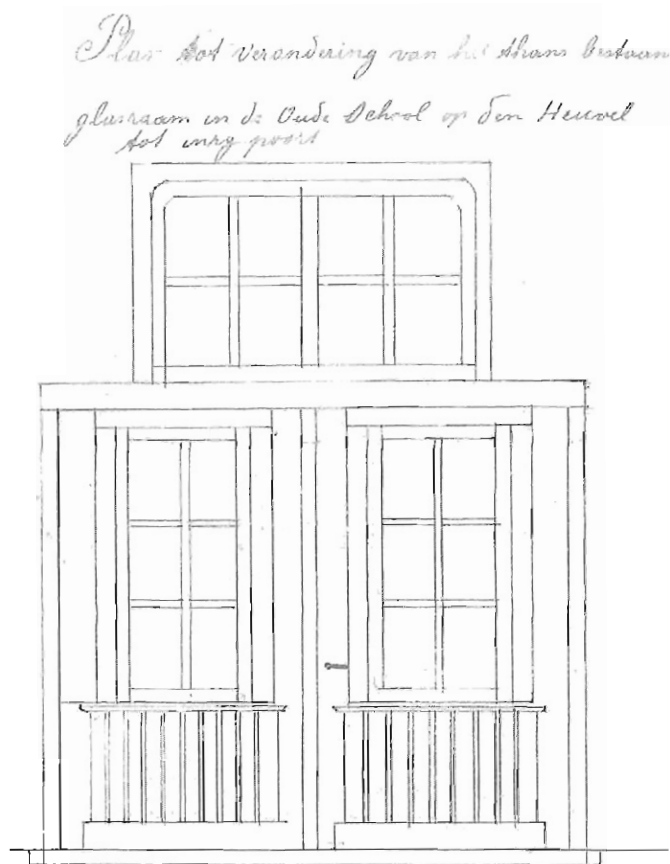
Onder de leden bevonden zich ook mensen van buiten Mierlo: H. Knaapen uit Geldrop die maar liefst 10 aandelen had, Bazelmans uit Zeelst, Van der Linden, Van Lith en Van Vlerken uit Zesgehuchten, H.P. Verbruggen, oud-Mierlonaar en hoofd der school in Nederwetten, B.C. Bleijerveld van het kasteel van Heeze en H. Sprengers uit Lierop.

In augustus 1910 werden in Staatscourant no. 209 de Koninklijk goedgekeurde statuten van de "Fruitveiling-vereniging de Kerseboom" te Mierlo opgenomen.

Nu kon de vereniging op zoek naar een ruimte om de veiling te houden.

Op 4 februari 1911 schreef de Fruitveilingvereniging een brief naar het gemeentebestuur met het verzoek de oude school te mogen gebruiken als veilinglokaal. Er moest

Aan den Eell. opzeggaren Heer
 Burgemeester, alhier, Voorzitter
 van den Raad des Gem. Alhier.
 Mijn Heer!
 Wij hebben gemeene goed te doen
 met een tekening bij het Request
 te vragen, om dunsalijst ons hore
 plan van den Beere laten te sien.
 Met bijgaande tekening kan men
 sijk sien dat er huyensomeligen
 licht aan het schoolstaal
 wordt ontrokken, door de raamen
 in de deuren worden vervongen,
 J. W. Koningh s.
 Alhier 4 Febr 1911

Schaal 5 a 100

Het verzoek van de fruitveilingvereniging om de oude school te mogen gebruiken voor het veilen van fruit.

Het bestuur van de vereniging wilde een nieuwe inrijpoort en diende daarvoor deze tekening in.

dan wel een kleine verbouwing plaatsvinden. In de zijgevel moest een raam vervangen worden door een inrijpoort. Ter verheldering werd een tekening aan het verzoek toegevoegd.

school werden landbouw cursussen gegeven, waarbij de landbouwonderwijzer bij een eventuele verbouwing voor de deur zou komen te staan en daar zou het wel heel erg tochten. Bovendien had hij niet zoveel vertrouwen in het welslagen van de veiling.

De vereniging was bereid de kosten te betalen die daar aan verbonden waren. Het verzoek werd in de raadsvergadering van 21 februari behandeld. De raadsleden waren in grote lijnen akkoord. Van Vlerken wees in verband met de verbouwing nog wel op de zwakke constructie van het gebouw, maar Van der Putten zou dit wel oplossen met een goede balk.

Bij een eventueel mislukken, zo redeneerde hij, zou de gemeente opdraaien voor de kosten om het gebouw weer in de oude staat terug te brengen. Ook de vergoeding die door het gemeentebestuur gevraagd werd voor het gebruik van de school vond hij voor de fruitveiling te laag. Voor éénmalig gebruik voor o.a. vergaderingen werd f 1,- gevraagd en voor het gebruik het hele jaar door f 5,-. De veilingvereniging zou meer moeten betalen, want als er karren binnen gereden werden zou de vloer gaan verzakken.

Raadslid Th. Prinsen, rijkstuinbouwproefnemer en voorzitter van de Christelijke Boerenbond, was ook akkoord. Maar hij zag wel als bezwaar dat de oude school te ver van de tramhalte lag, waardoor de kooplui een probleem hadden met het vervoer.

Er waren nog meer kapers op de kust voor het gebruik van de oude school. In het dorp waren plannen, die overigens nooit verwezenlijkt werden, om een coöperatieve roomboterfabriek

Burgemeester Verheugt had meer moeite met het verzoek. Hij zag tal van bezwaren. In de oude

“De goede Hoop” op te richten en als het zover zou komen dan zouden zij de school graag huren.

De voorzitter van de raad, burgemeester Verheugt, stelde voor B. en W. te machtigen om deze zaak verder te regelen met de “Fruitveilingvereniging De Kerseboom”. Hij zou zorgen voor een degelijk contract, waarin opgenomen werd dat de fruitvereniging moest zorgen voor het onderhoud, zoals het verven van het gebouw en het onderhouden van de vloeren.

Op het moment dat zij de huur op zouden zeggen, moest op kosten van de vereniging het gebouw weer in de oorspronkelijke staat teruggebracht worden. De raad ging met dit voorstel akkoord.

Er zou echter nooit één kers geveild worden in de oude school. Het bestuur van de veiling

vond de eisen van B. en W. te ver gaan. Op de algemene vergadering van zaterdag 29 maart 1911 werd besloten de fruitveiling te houden bij de erven Van de Kimmenade in plaats van in de oude school. Bovendien waren de aanwezige leden van mening dat dit gebouw veel gunstiger lag voor de kooplieden, nl. tegenover het tramstation.

De voorbereidingen voor de eerste veiling konden beginnen. J. Huijbregts en M.E. Verbruggen zorgden voor het nodige timmerwerk om het veilinglokaal in te richten. Het dak van het lokaal voldeed blijkbaar niet aan de eisen want de veilingvereniging kocht “pannenpoppen” om het dak weer op orde te brengen.

Op dinsdag 27 juni 1911 had de eerste veiling in Mierlo plaats. Tot aan de sloop van hotel “Het Anker”, begin jaren zestig, werd de zaal gebruikt voor het veilen van de kersen.

Op 27 juni werd de eerste veiling gehouden in het café bij de erven Van de Kimmenade

HOOFDSTUK 3. DE PROEFTUIN EN KWEKERIJ.

3.1. De proeftuin.

De fruitveilingvereniging zag het belang in van een grote en kwalitatief goede aanvoer van kersen op hun veiling. Een grotere oogst zorgde voor meer grote opkopers en daardoor vaak hogere prijzen. De kwaliteit van het product moest wel goed zijn. Het bestuur van "De Kerseboom" deed er alles aan dit belang over te brengen aan de leden en aspirant-leden door o.a. het verzorgen van lezingen.

Rijkstuinbouwleraar E. Snellen adviseerde het bestuur van "De Kerseboom" bij de aanleg van de proeftuin.

Op 12 februari 1913 organiseerde zij om half drie in de proeftuin van Th. Prinsen een snoeiles voor leden en andere belangstellenden, gevolgd door een lezing om zes uur in het veilinglokaal. Beide onderdelen werden verzorgd door rijkstuinbouwleraar Snellen. Snellen wees in zijn voordracht op de voordelen van het aanleggen van een proeftuin voor kersenvruchten in Mierlo.

Het optreden van de rijkstuinbouwleraar was de aanleiding om hem uit te nodigen op de jaarlijkse

algemene vergadering van 16 april 1913. Tijdens deze bijeenkomst sprak Snellen opnieuw over het nut van een proeftuin, waar bovendien rijks- en gemeentesubsidies voor bestonden. Verder pleitte hij voor het starten van cursussen, specifiek in de fruitteelt. In de vergadering werd besloten het bestuur te machtigen de nodige stappen te ondernemen om de voorstellen van de rijkstuinbouwleraar verder uit te werken.

Enkele maanden later werd een stuk grond gekocht van J.W. Konings, voorzitter van de vereniging. Het perceel was 2.500 m² groot en lag langs de Kerkweg (nu: Kerkstraat), naast het pand waar nu bakkerij Jenny van der Putten gevestigd is. Rijkstuinbouwleraar Snellen vond dit stuk land het beste vanwege de ligging en de kwaliteit van de grond.

Op 6 december 1913 werd de verkoop notarieel vastgelegd bij notaris Dijkhoff in Helmond. Voor de aankoop van de grond werd een lening van f 700,- tegen 4% rente afgesloten.

Ook aan het tweede voorstel van de heer Snellen werd voldaan. Het bestuur van de fruitveilingvereniging gaf iedereen boven de 16 jaar de mogelijkheid om in oktober in te schrijven voor een cursus, uitsluitend gericht op de fruitteelt.

Ook belangstellenden buiten de gemeente waren van harte welkom. De cursus was kosteloos. In november begon tuinbouwleraar Hendriks uit Deurne met zijn lessen waarvoor een 20-tal leerlingen zich hadden aangemeld.

De werkzaamheden in de proeftuin gingen in februari 1914 van start. Er werd voor f 30,25 aan meststoffen in de grond verwerkt. In april werden 252 kg aardappelen aangekocht bij J.W. Konings, Prinsen, van Hoof en H. van Neerven in totaal voor f 10,08.

Om te zorgen dat de aanplant niet beschadigd werd en de oogst in verkeerde handen zou vallen vroeg secretaris M. Prinsen van de veilingvereniging een vergunning aan bij B. en W. om een afrastering van houten palen te mogen plaatsen, 1,20 meter hoog, aan de binnenkant van de palen voorzien van prikkeldraad en op een afstand van 2 meter van de verharde weg.

Een goede afrastering was blijkbaar nodig. Het jaar daarvoor werd op het Hout nog een

No 40
= 40 f.

Overdracht.

6 december
1913.

Voor Johannes Marinus Dijkhoff,
notaris ter Stanaplaats Helmond, in
tegenwoordigheid der hi te namee ge-
maagden, verheeren:

Johannes Wilhelmus Koning, kleerma-
ker wonende te Ollierlo
die verklaarde te hebben betrekking aan de
Fruitweiling - Vereniging "De Kerseboom", ge-
vestigd te Ollierlo en geadviseerd bij Koninklijk
besluit van den acht en twintigsten Juli ne-
gentien honderd tien, nummer 66,
een perceel bouwland, gelegen te Ollierlo, ka-
dastraal bekend sectie III zuidelijk ge-
deelte, zooals is afgepaald van nummer
1921, groot ongeveer vier en twintig are.
Voorts verscheiden mede Petrus van der Merke,
Pekergaon, landbouwer wonende te Ollierlo,
die verklaarde deze koop te behaaren van
gemelde vereniging aan te nemen.

Die comparante verklaarden, dat deze
verkoop en koop heeft plaats gehad voor
den prijs van twee honderd gulden, waar-
voot bij deze volledige koopting en ont-
heffing wordt verleend en voort onder
de volgende bedingen en bepalingen:
1: De koper heeft te betalen in de maats-
chappij het bedrag van het gekochte perceel, ter-
wijl de grond- en alle andere lasten, be-
lastingen en onvolgen daarop drukkende,
voor half rekening ingaan met den eer-
ste annuïteit negentien honderd twee-
tiens.

2: De koper is niet gehouden tot vrij-
waring van den verbaaren gebreken van
het gekochte, naech volgens daar op
klevende lasten of erfelijkheidsbedingen,
die niet in de hypotheekregister zijn
in- of overgeschreven.

3: Verschuldte fusche, de werkelijke en uit-
gedrukte maat of grootte van het ver-
kochte, kan geen grond opleveren tot ver-
meerdering of vermindering van den koop-
prijs, naech tot vernietiging van den
koop aanleiding geven.

Op 6 december 1913 kocht de fruitweiling grond voor de aanleg van een proeftuin.

De opkopers keuren de kersen.

bezoldigd rijksveldwachter aangesteld met als mededeling: *"Het is te hopen dat de fruitdieven, waarvan men hier nog al eens last heeft, spoedig opgedoekt worden"*.

"De Kerseboom" kreeg echter een probleem met de voorschriften ten aanzien van de rooilijn. Volgens de verordening lag de rooilijn voor de Kerkweg op 5 meter uit het verharde gedeelte van de weg. De proeftuin lag ongeveer 45 meter langs de Kerkweg en dat betekende veel meters verlies. B. en W. wilde aanvankelijk geen ontheffing verlenen, maar op voorstel van raadslid Prinsen besloot men de situatie ter plekke te bestuderen.

De raadsvergadering werd van 17.00 uur tot 17.15 uur geschorst. Na terugkomst in de raadzaal werd besloten een ontheffing te geven en de rooilijn voor de proeftuin te bepalen op 3 meter uit de verharde weg. De schutting mocht echter niet hoger dan één meter worden.

De palen voor de omheining werden bij J. van Vlerken gekocht en M.E. Verbruggen zorgde voor 150 meter prikkeldraad en een stevig poort. In juni leverde Prinsen 520 zwarte bessenstruiken

voor f 44,60 en J.H. Rijken uit Opheusden 24 kersenstammen voor f 24,30. Dat betekende per kersenboom een ruimte van ongeveer 100 m², volgens secretaris Martin Prinsen ongeveer de norm voor de Mierlose Zwarte.

De bessenstruiken werden gebruikt als ondercultuur om de grond zo productief mogelijk te maken. De bessen werden op de veiling verkocht. Tot 1926 werden er in het kasboek nog opbrengsten uit deze verkoop genoteerd. Er kwamen ook andere revenuen uit de proeftuin voort. In 1916 werd voor f 10,- knolgroen verkocht en in 1923 en 1924 leverde gras in totaal f 4,50 op.

Later legde het bestuur van de fruitvereniging in een driejarig contract vast dat A. van Hoof zijn kippen in de proeftuin zou laten lopen. Op die manier werd de grond zuiver gehouden. Er waren ook verzoeken om er een paard te mogen laten grazen, maar daar ging de fruitvereniging niet op in.

De dieren beschadigden de bomen en de grond werd vastgetrapt, waardoor de bovenste grondlaag in de regenperiodes te lang nat bleef

en in de zomer te hard en droog was. In de jaren twintig liep de kwaliteit van de proeftuin terug. Het ging niet goed met de bomen en de afrastering had zijn beste tijd gehad. Er werd besloten de gehele omheining te vervangen door betonpalen met zwaar gaas van 2 meter hoog en een degelijke houten poort.

Penningmeester Raijmakers stelde in 1931 voor een bergplaats te bouwen in de proeftuin. Er was behoefte aan een ruimte voor het sorteren en afwegen van kersen. Bij de aanbesteding schreef M.E. Verbruggen in voor f 130,- en P. Huijbregts voor f 136,-. Het werk werd aan de laagste inschrijver gegund en een jaar later beschikte de veiling over zijn eerste "gebouw".

In 1954 werd voor het eerst gesproken over de verkoop van de proeftuin. De proeftuin had eigenlijk geen functie meer. De opbrengst werd in verhouding tot de kosten van onderhoud, het plukloon, e.d. steeds minder. De leden van de vereniging hadden de voorkeur bij de verkoop, maar ook de gemeente was zeer geïnteresseerd in het perceel.

Een echt Mierlo's beeld. Annelies de Vries, versierd met kersen.

Het duurde nog tot 1964 voordat de proeftuin, op een klein strookje na, verkocht werd aan A. van den Heuvel.

Opbrengst kersen en bessen uit de proeftuin in de periode 1914-1936 (in guldens).

jaar	kersen	bessen	totaal fruit
1914			48,55
1915		12,09	12,09
1916		16,68	16,68
1917		7,48	7,48
1918	oogst mislukt		
1919	4,94	88,00	92,94
1920	7,96	123,30	131,26
1921	oogst mislukt		
1922	36,32	68,00	104,32
1923			114,47
1924	154,34		154,34
1925			163,04
1926			207,49
1927	126,93		
1928	7,34		
1929	442,83		
1930	302,47		
1931	136,70		
1932	582,74		
1933	292,00		
1934	408,47		
1935	578,50		
1936	323,26		

3.2. De kwekerij.

In 1930 stelde ondervoorzitter Van Neerven voor om voor rekening van de veiling een partij kersenboompjes te kweken, omdat de aanplanting in Mierlo te klein was. Dit betekende dat er grond aangekocht moest worden.

Na de nodige vergaderingen werd twee jaar later besloten de bestuursleden Van Neerven en Van Hoof te belasten met de aankoop van een perceel van Louwers of van Manders, grenzend aan de proeftuin. De keuze viel op het eigendom van Louwers. In 1932 werd de grond voor f 500,- aangekocht. Voor f 142,28 werd een afrastering aangebracht.

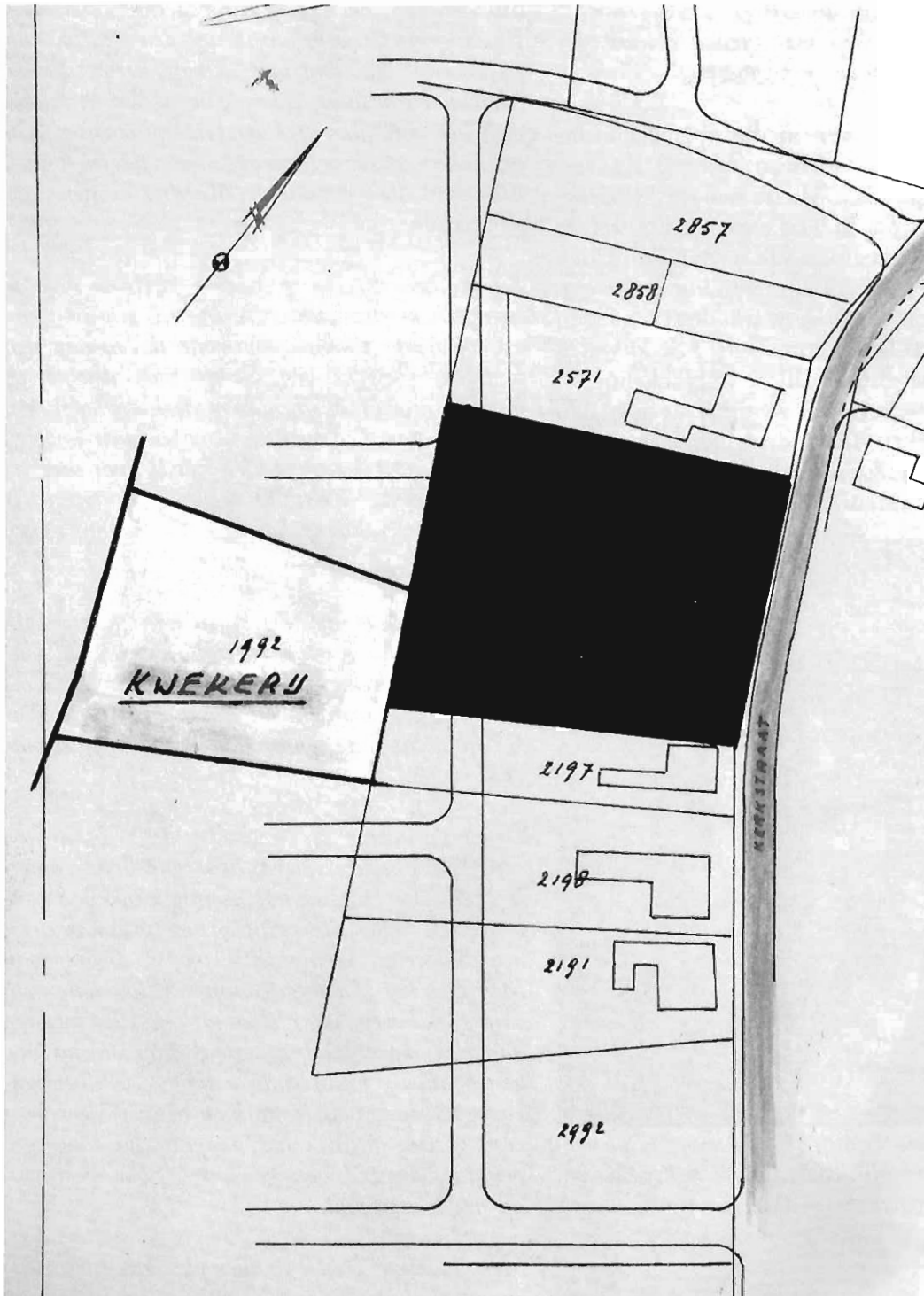
De volgende stap was de aanplanting van de kwekerij. Martin Prinsen was inmiddels gemeenteontvanger geworden in Gemert. Kweker Crooijmans uit Geldrop werd in de vergadering van 5 december 1932 op een bestuursvergadering uitgenodigd. Hij bood aan om alle onderstammen aan te planten, schoon te houden, af te enten en te brengen tot goed verkoopbare boompjes met tweejarige kronen voor de prijs van f 0,50 per stuk. Een maand later kwam het bestuur met Crooijmans tot overeenstemming.

Het veilingbestuur wilde de zaak goed aanpakken. Er werd voor f 55,50 een boomsproeier met stok gekocht bij de Coöperatieve Handelsvereniging om de bomen te kunnen spuiten tegen ongedierte. Tevens werd 100 liter carbolineum gekocht. Hiervoor werd f 11,60 betaald.

De eerste boompjes werden al in 1934 aan leden verkocht. In 1935 werden bij kwekerij Crooijmans in Geldrop voor f 243,50 kersen-

boompjes aangeschaft en een jaar later bij dezelfde kweker opnieuw een partij voor f 867,50. Op 31 december 1936 stonden er in de kwekerij 1296 boompjes.

In 1965 werden de kwekerij en een klein strookje van de proeftuin verkocht aan de gemeente Mierlo voor het uitbreidingsplan tussen de Schoolstraat en Kerkstraat.

Op deze plattegrond staat de proeftuin die in 1913 en de kwekerij die in 1932 aangekocht werd. De percelen lagen tussen de Kerkstraat en het Schoolpad. Op perceel nummer 2571 staat bakkerij Jenny van der Putten.

HOOFDSTUK 4. DE KERS. "DE MIERLO'SCHE".

Op 28 juni 1911, daags na de eerste veilingdag in Mierlo, schreef een verslaggever in de Zuid Willemsvaart: *"De Mierlosche kers, misschien de beste van heel Noord-Brabant heeft in verren omtrek te goede renommée, dan dat er veel van behoeft gezegd te worden. Ze is groot van stuk, vleezig, heerlijk van smaak en sterk gevormd, welke laatste eigenschap haar bijzonder eigent voor den handel, speciaal den exporthandel"*

Uden en Mierlo waren in die tijd bekend als kersendorp. Uden had haar "Udense Zwarte" en "Udense Spaanse", Mierlo had de "Mierlose Zwarte". Uden was in haar ontwikkeling verder dan Mierlo en was groter van omvang. In Uden werd in 1903 een veilingvereniging opgericht. In het begin van de 20^e eeuw stonden er in Uden ongeveer 8.500 kersbomen. In Mierlo waren dat er ongeveer 3.000. Bij de ontwikkeling en organisatie van de veiling werd in ons dorp dan ook vaak gekeken naar Uden. De belangrijkste gebieden met de kersenteelt lagen echter in de Betuwe en in Limburg.

Martinus Josephus Prinsen (1888-1965). Tuinbouwvakleraar en raadslid. Secretaris van "De Kersenboom" 1910-1920. Boomkweker in Gemert.

4.1. De kers.

De aanwezigheid van de kers in Mierlo was de aanleiding voor het ontstaan van de veiling.

Daarom mag een paragraaf, gewijd aan deze vrucht, niet ontbreken.

Over de kers is niet zoveel gepubliceerd. In 1863 kwam de "Vereeniging tot Regeling en Verbetering der vruchtensorten te Boskoop" met de beschrijving van een 31-tal verschillende kersen.

Martin Prinsen schreef in 1919 over de rijke historie van de kersen in Mierlo: *"Het mag van algemeene bekendheid worden geacht, dat in Mierlo een centrum is van kersencultuur. Meermalen mislukt echter de oogst. Wel kenmerkt zich het eene jaar door hogere opbrengsten dan het andere, maar volgens ouden van dagen, komen niet meer die geregelde overvloedige oogsten voor van weleer."*

Zij meenen dit toe te moeten schrijven aan de strengere winters van vroeger, die een te vroeg uitloopen der boomen voorkwamen, en aan den peelrook, (volgens hen stookte men destijds de bovenste peellaag af) die dan mede den schadelijken invloed van nachtvorsten zou hebben moeten temperen. Dit laatste motief laat ik voor wat het is, maar zeker is dat het te vroeg uitloopen der kerseboomen oorzaak kan zijn tot het mislukken van de oogst.

Zoo herinner ik me nog de strengen winter van '16 op '17. De eerste kersen bloeiden in dat jaar in de eerste week van mei, wat een zeer late bloei genoemd mag worden. De kersenoogst in het jaar '17 stak echter zeer gunstig af bij alle mij bekende opbrengsten.

De kersencultuur

in Mierlo dateert reeds van oudsher; evenwel is er in die cultuur nog weinig vooruitgang te bespeuren. Hoe die cultuur hier ontstaan is is mij onbekend. Vermoedelijk was de ligging van Mierlo en het Hout in de onmiddellijke nabijheid van Eindhoven en Helmond een der factoren die de inwoners tot meerdere aanplanting van kerseboomen aanspoorde, want de Mierlose zwartjes vonden op de markten en langs de deuren zeer goeden afrek. De aanplanting was zeer primitief. Levende getuigen zijn "de boomgaarden" die nog te zien zijn.

Men "kweekte" enkele boomen vlak bij de boerderij op de zgn. huisweide of (dries).

Boomgaarden die aanspraak kunnen maken op kersenboomgaarden vinden we hier niet, een paar

BESCHRIJVING EN RANGSCHIKKING VAN IN NEDERLAND VOORKOMENDE KERSEN-VORMEN

PROEFSCHRIFT

TER VERKRIJGING VAN DEN GRAAD VAN DOCTOR
IN DE LANDBOUWKUNDE AAN DE LANDBOUW-
HOOGESCHOOL TE WAGENINGEN, OP GEZAG VAN
DEN RECTOR-MAGNIFICUS Ir. J. W. DIEPERINK,
HOOGLEERAAR IN HET LANDMETEN, HET WATER-
PASSEN EN DE GEODESIE, VOOR EENE, — OVER-
EENKOMSTIG ART. 46, LID 3 VAN DE WET VAN
15 DECEMBER 1917 TOT REGELING VAN HET
HOGER LANDBOUWONDERWIJS (STAATSBLAD
No. 700), ZOOALS DIE LAATSTELIJK IS GEWIJZIGD
BIJ DE WET VAN 29 JUNI 1925 (STAATSBLAD No. 283),
— DAARTOE BENOEMDE COMMISSIE UIT DEN
SENAAT, TE VERDEDIGEN OP MAANDAG 26 MAART
1928, DES NAMIDDAGS TE DRIE UUR, DOOR

IZAÄK RIETSEMA

GEBOREN TE ASSEN

H. VEENMAN & ZONEN - WAGENINGEN - 1928

Voorpagina van het proefschrift van Rietsema. (1928)

uitgezonderd. Men plantte maar raak langs slooten, tegen schuren (als stut) bij den put wellicht om later te dienen als putmik, enz., enz. Op afstanden lette men niet. In een woord, er was absoluut geen overleg in het werk”.

Zoals uit deze woorden van een medeoprichter van de veiling “De Kerseboom” blijkt was er dus geen sprake van een gestructureerde kersenteelt.

Eén jaar na de beschrijving die Prinsen gaf kwam Izaäk Rietsema naar Mierlo. Hij deed onderzoek naar de kersenvormen in Nederland. Rietsema maakte een uitvoerige beschrijving van alle kersensoorten die hij tegenkwam. Hij noteerde de afmetingen, de stand, de kleur en tal van andere kenmerken van de stengel (de loten, de knoppen en de vruchtsteel), het blad (loofblad, de knopschubben, de bloemdelen) en de vrucht.

In 1928 promoveerde Rietsema op een proefschrift met als titel: “Beschrijving en rangschikking van in Nederland voorkomende kersen-vormen”. In zijn dissertatie beschreef hij een 56-tal gekweekte kersen, waarvan 37 een min of meer grote betekenis hebben voor onze kersenteelt.

Een groot deel van zijn waarnemingen deed hij in de proeftuin van de “Stichting van den Noordbrabantschen Christelijken Boerenbond tot bevordering van het Rooms-Katholiek Land- en Tuinbouwonderwijs, gevestigd te Breda”, maar hij bezocht ook de kersengebieden in ons land. Zo bracht hij vanaf 1920 meerdere malen een bezoek aan Mierlo.

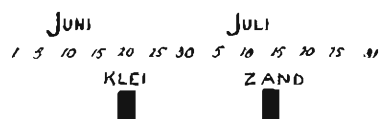
Rietsema onderscheidde drie groepen kersen: de krieken, de walen en de royalen. De krieken, waartoe meer dan 40 soorten zoals de Mierlose Zwarte, Earley Rivers, de Udense Spaanse en de Hedelfinger Riesenkirsche horen, vormen de grootste groep. De bomen kenmerken zich door hun grote omvang, waardoor de plantafstand 8 tot 16 meter bedraagt.

De krieken hebben stevige takken. De vrucht is zoet. Krieken zijn zelfsteriel, dat wil zeggen dat er geen bevruchting tot stand komt door eigen stuifmeel. Deze moet dan plaatsvinden door de aanwezigheid van bijen die stuifmeel van andere bomen meebrengen. Deze bomen moeten dan natuurlijk wel op hetzelfde tijdstip bloeien.

De kreek stelt hoge eisen aan de grond, deze moet hoog, doorlatend en liefst licht en kalkrijk zijn.

Tot de royaal hoort o.a. de Meikers en Knolkers. Deze soort zit eigenlijk wat kenmerken betreft tussen de kreek en de waal in. De bomen hebben een omvang van ongeveer 6 tot 9 meter en kenmerken zich door rechtopstaande takken. De royaal is zelffertil, dat wil zeggen dat er geen bestuiver noodzakelijk is. Een vreemde bestuiving leidt wel tot beter opbrengsten. De kers is zuur van smaak. Deze soort stelt matige eisen aan de bodem.

De Morel is een waal. Walen kenmerken zich door hun slappe, vaak hangende takken. Ze zijn klein van stuk en kunnen op 4 tot 6 meter van elkaar geplant worden. De vrucht is meestal zeer zuur. De boom stelt weinig eisen aan de grond. Ze zijn zelffertil, dus een bestuiver is niet noodzakelijk.

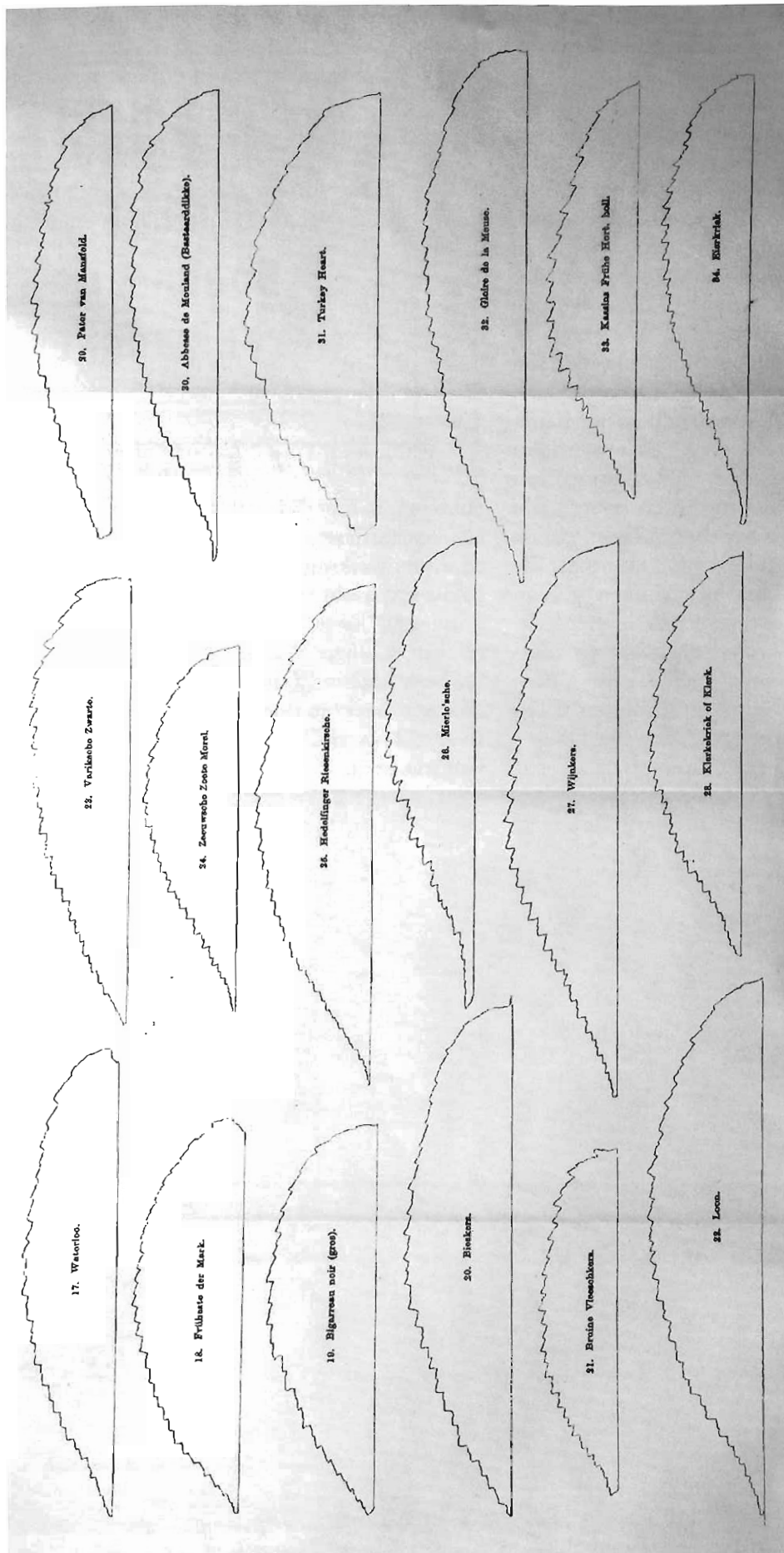
Invloed van den grond op rijptijd der vruchten bij „Mierlo'sche”. De plaats der zwarte blokken langs de schaal der kalenderdata geeft den rijptijd aan. Fig. 19.

Onderzoek naar de Mierlose Zwarte. Een van de proeven van Rietsema met de Mierlo'sche.

Ir. Rietsema beschreef aan de hand van zijn waarnemingen twee Mierlose kersen: de “Mierlo'sche” en de “Vroege Mierlo'sche”. De vroege kers was de “Mierlo'sche Meikers”. Hoewel hij bij de behandeling van een kersenvorm de plaatselijk gebruikte naam aangeeft, spreekt hij niet over de Mierlose Zwarte.

Als meest kenmerkende van de kers gaf Rietsema de eigenaardig geplooiden bladrand en de grote, diep getande stipulae.

Zo bepaalde Rietsema bijvoorbeeld negen keer de grootste bladschijflengte en breedte bij de “Mierlo'sche” door bij negen bomen, twee jaar op een rij, het langste en breedste blad te zoeken. Hij onderzocht de invloed van de grondsoort op de afmetingen van het blad, op de rijptijd van de “Mierlo'sche”.

Izaak Rietsma tekende de bladeren van verschillende kersenvomen.

Hij omschreef de kers als zoet van smaak, een zwarte huidkleur en de kleur van het vlees gaf hij aan als paars/zwart tot zwart.

De onderzoeker was de Mierlo'sche alleen tegengekomen in Mierlo en Gemert. De aanwezigheid in Gemert had te maken met oud-Mierlonaar Martin Prinsen. Prinsen was, zoals we al gezien hebben, medeoprichter van de Mierlose fruitveiling. Hij was van 1910 tot 1912 tweede secretaris en van 1912 tot 1920, na het vertrek van J. van Grootel, eerste secretaris. In 1917 behaalde Prinsen in Venlo de acte voor tuinbouwwakonderwijzer. Hij publiceerde enkele artikelen over de kersencultuur in Mierlo.

Martin Prinsen hield zich al bezig met het kweken van bomen en struiken en leverde zijn producten regelmatig voor de proeftuin van de Fruitveilingvereniging. Hij was graag naar de Landbouwhogeschool in Wageningen gegaan om zich verder te bekwamen in de bomenteelt. Zijn oom, mgr. C.C. Prinsen, zag een niet-rooms-katholieke opleiding echter niet zitten. Martinus Josephus Prinsen trouwde in 1920 met de Gemertse Johanna M.J. den Dekker.

In de woonplaats van zijn vrouw begon hij een kwekerij in bomen en planten. Hij werkte enkele

M. J. PRINSEN
:- GEMERT :-
Boom- en
Rozenkweeker.

Een advertentie van Martin Prinsen in 1922.

jaren samen met Bavo Smits uit Nuenen, die ook een kwekerij bezat. In 1922 kwam een einde aan de samenwerking en ging Prinsen alleen verder. In die tijd werkte hij nog steeds voor de Mierlose vraag naar kersenboompjes en zal ongetwijfeld ook in Gemert de nodige aanplant geleverd hebben. Martin Prinsen kweekte ook de Varikse zwarte, die veel in de Betuwe voorkwam.

In 1930 werd Prinsen gemeenteontvanger in Gemert en in 1937 vertrok hij naar Eindhoven waar hij als handelsreiziger aan de slag ging. Hij overleed 22 november 1965.

Een kijkje vanuit de Vesperstraat. Rechts voor op de foto het zaaltje achter hotel "Het Anker" waar de veilingen plaatsvonden.

In zijn proefschrift gaf Rietsema ook aan welke kersenrassen hij, naast de “Mierlo’sche” tijdens zijn onderzoek in ons dorp aantrof.

Op beperkte schaal kwam hij de “Udensche Spaansche” tegen die eigenlijk alleen maar in Uden en omliggende plaatsen voorkwam. De bloeitijd van deze kers lag in de periode van 2 tot 24 april en de rijptijd in de periode van 15 juli tot 31 juli.

Verder kwam hij de Bigarreau Napoleon tegen, een kers die verspreid in het hele land voorkwam en in het buitenland vooral in Engeland, Zwitserland en Frankrijk. De bloeitijd lag in dezelfde periode als de “Udensche Spaansche”, maar de rijptijd liep van 6 juli tot 28 juli.

De “Early Rivers” heeft hij in die tijd niet in Mierlo aangetroffen. In 1928 schreef hij dat de oudste bomen van deze soort in ons land niet ouder waren dan 30 tot 40 jaar en dus waarschijnlijk pas vanaf 1880-1890 in ons land hun vruchten droegen. Deze kers met de Engelse naam is waarschijnlijk via Duitsland in ons land terecht gekomen en droeg daarom in sommige gebieden van ons land ook wel de naam “Duitse meikers” of “Vroege Duitse”.

Later is deze kersenvorm naar Mierlo gekomen omdat het een goede bestuiver was.

J.H. Pansier schreef in 1941 in het blad “De Fruitteelt” een artikel over “De kersencultuur in het verleden, van heden en in de toekomst”, waarin hij aangaf hoe kersenboomgaarden het beste aangelegd kunnen worden.

Hij deelde alle kersensoorten in in zeven groepen. Alle kersensoorten in een groep hoorden bij elkaar en zorgden voor een optimale oogst. De keuze die hij maakte was gebaseerd op de plantafstanden, de bloeitijden, de rijptijden en de bestuiving van de soorten. De Mierlose zwarte deelde hij in groep 3 in. Deze groep bestond uit de:

- Varikse zwarte, waarvan de bloeitijd ligt in de periode van 28 maart tot 14 april en de rijptijd van 1 juli tot 15 juli.
- Mierlosche zwarte, waarvan de bloeitijd ligt in de periode van 2 april tot 24 april en de rijptijd van 1 juli tot 15 juli.
- Vroege van Werder, waarvan de bloeitijd ligt in de periode van 2 april tot 24 april en de rijptijd van 1 juli tot 15 juli.

Dragende kersenboom bij de familie Smits op Loeswijk anno 2009.

Pansier deelde Early Rivers in groep 1 in bij enkele andere minder bekende kersensoorten. Deze soort kwam in 1941 veel voor in Mierlo. Als je naar de bloeitijd kijkt dan past deze kers goed bij de Mierlose zwarte. Ook de bloeitijd van de Early Rivers ligt in de periode van 28 maart tot 14 april. De rijptijd valt vroeger, nl. van 24 juni tot 6 juli.

De rijpheid van de kersen is bepalend voor dag waarop de eerste veiling begint. Als je de periode van 1911 tot 1960 bekijkt dan beginnen de meeste veilingen in de periode van 26 juni tot en met 30 juni. Natuurlijk zijn er uitschieters. De vroegste "eerste veilingdag" viel in 1945, op 14 juni. In 1952 viel deze dag op 16 juni en in 1943, 1947, 1949 en 1950 op 17 juni. Extreem late jaren waren 1928 en 1942 toen de eerste kersen op 7 juli geveild werden, maar dat was vooral te wijten aan de geringe oogst.

4.2. De kers en de bij.

Bevruchting kan alleen maar optreden als er bestuiving aan vooraf is gegaan. Dit kan door wind of door insecten. Rijkstuinbouwleraar Sprenger had al jaren gepleit voor het inzetten

Het Hout had een bijenhoudersbond, genaamd 'St. Ambrosius'.

Helmus Knoops en zijn bijen.

van bijen bij de bestuiving. De belangen van de imkers en de fruittelers liepen daarbij parallel. In februari 1913 hield leraar bijenteelt Van Giersbergen uit Wageningen een lezing in het café F. Manders tegenover het Oude Raadhuis.

Naar aanleiding hiervan werd een Mierlose onderafdeling van de "Vereniging ter bevordering der Bijenteelt in Nederland" opgericht. In de jaren twintig liep de bijenstand terug. In 1926 werd nog een telling gehouden, waaruit bleek dat in Mierlo 261 korven waren, waarvan 255 met vaste bouw en 6 met losse bouw. De grootste bijenhouders waren P. van Moorsel met 50 en H. Deelen met 25 korven.

Begin jaren dertig waren er in Mierlo twee bijenverenigingen: één in het Dorp waar P. van der Linden van Luchen secretaris van was en één op het Hout, "St. Ambrosius", met P. van der Voort als secretaris.

Na afloop van de Tweede Wereldoorlog had bijenteeltconsulent Van Leuken een bespreking met het bestuur van de fruitveiling. De opbrengst van de kersen per ha lag in Mierlo zeer laag. Mogelijk zou dat veroorzaakt worden door een te klein bijenbestand. Er zouden tijdens de kersenvloei ongeveer 200 bijenvolken van elders gehuurd moeten worden. In de algemene

vergadering van 1946 hield bijenconsulent Mommers opnieuw een pleidooi voor meer bijen. Het huren kostte f 7,50 per volk. De Fruitveilingvereniging stelde een subsidie van f 500,- voor dit doel ter beschikking. Eén jaar later werd besloten de veilingkosten te verhogen van 5% naar 6% om daaruit een bijenfonds te stichten.

Even was het rustig in de bijenwereld, maar eind jaren vijftig werd er opnieuw veel werk van gemaakt om deze ijverige beestjes in te zetten. Tijdens de algemene jaarvergadering van 18 maart 1959 hield Van Leuken weer een lezing over het nut van de bestuiving van kersenvolken.

Blijkbaar was het oude bijenfonds ter ziele, want hij stelde voor een reservefonds op te richten en daarvoor 1 cent per kg van de geveilde kersen in te houden. In Mierlo zelf verdwenen steeds meer bijenvolken. Er werd een beroep gedaan op de bijenhoudersbond, afdeling Helmond. Na de voordracht van Van Leuken vroegen 34 leden van de fruitveiling een bijenvolk aan.

De leden vonden dat het huren van bijenvolken een taak was van de fruittelersorganisaties. (Individueel huren heeft weinig zin, de ijverige bijen beperken hun werk immers niet tot de bomen van de huurder, maar vliegen ook naar

Nico v.d. Boomen, Coolen, Frans v.d. Vorst, onbekend.

die van de buren.) Het bijenteeltschap gaf als richtlijn een vergoeding van f 10,- voor een goedgekeurd bijenvolk met zeven ramen bijen, inclusief het vervoer. Secretaris Van de Ven van de Bijenhoudersbond, afdeling Helmond, ging akkoord met een vergoeding van f 8,-.

In 1962 werden nog 99 bijenvolken ingezet om de kersbloesem te bestuiven. Afhankelijk van de situatie zijn 1 tot 5 bijenvolken per hectare fruit nodig voor een goede bevruchting. Volgens prof. ir. Sprenger levert een goede bestuiving zes keer zoveel fruit op.

Op de algemene vergadering van 1964 werd voor het laatst gesproken over het inzetten van bijen. De veilingvereniging gaf nog een subsidie van f 5,- per volk aan de leden.

De opbrengst van de kers, afgezet tegen de pluklonen en andere kosten, was er vooral de oorzaak van dat deze vrucht steeds meer van het Nederlandse toneel verdween. De aardbeien, groenten e.d. namen een steeds groter aandeel in de omzet van de veiling. De tuinbouw werd in onze regio steeds belangrijker.

4.3. De zieke kersenboom.

De fruitteler heeft altijd last gehad van allerlei ziekten in de teelt. De voordrachten van de tuinbouwvoorlichters waren dan ook vaak gericht op dit probleem. Boomkweker Martin Prinsen schreef over dit onderwerp. Volgens hem werden ziekten vaak veroorzaakt door de aankoop van slecht plantmateriaal en een slechte verzorging van de boom.

Jonge bomen werden vaak beschadigd met als gevolg het zgn. "gommen" van de boom. Te veel en onoordeelkundig snoeien veroorzaakten schimmels op het dode hout. Ook de beschadigingen door de wintervlinder, in Mierlo "de beestjes in de kersen" genoemd, konden voor de kersenboom fataal zijn. De rups verpopte zich in de grond en in oktober kwamen uit de poppen mannelijke en vrouwelijke wintervlinders.

Vrouwelijke vlinders kunnen niet vliegen, maar kruipen tegen de stammen op. Tijdens het naar boven kruipen heeft de paring plaats met de mannelijke vlinders die wel kunnen vliegen. De vrouwtjes kruipen na de bevruchting verder en leggen hun eieren bij de knoppen. De rupsen die

Bondsnieuws.

TUINBOUWKUNDIGE DIENST.

Cursussen in 't sorteren en verpakken van fruit.

ZEVENBERGSCHE HOEK, Zaterdag 28 October.

WESTERHOVEN, Maandag 30 October.

TILBURG (Kringverg.) Dinsdag 31 October.

Lezing en demonstratie fruitverpakking voor binnen- en buitenland.

Een kersenstreek in gevaar.

Bij een onderhoud met enkele kersentelers vernamen we dat te Mierlo de oogst der z.g. Mierlosche kersen steeds minder wordt, dus achteruit gaat.

Omdat hiermee een te groot belang voor die streek op het spel staat, en met 't oog op onderzoeken om deze tot doeltreffende resultaten te doen leiden, komt het mij zeer gewenscht voor zoo spoedig mogelijk en zooveel mogelijk studiemateriaal te verzamelen. We verwachten daarom, inzonderheid van de kersentelers in die streek, die er toch het meeste belang bij hebben en met deze toestanden het beste op de hoogte kunnen zijn, de volgende vragen beantwoord per brief gericht aan Tuinbouwk. Dienst, Hoofdkantoor N. C. B. Tilburg.

1e. Bloeien de boomen geregeld jaarlijks en veel?

2e. Blijft vruchtzetting uit? (Zelfsteriel?)

3e. Bij weinig of voldoende vruchtzetting, vallen de vruchtjes nadat ze geschapen zijn direkt af of groeien ze nog door tot half volwassen kersen?

4e. Heeft vruchtzetting beter plaats en is de oogst beter in z.g. gemengde beplantingen (bij meerdere gelijk bloeiende soorten)?

5e. Is insectenschade te bespeuren b.v. door wintervlinders?

6e. Krijgen de boomen veel gierbernesting? Wordt fosforzuur, kali en kalk wel genoeg gegeven?

Voor eventueele antwoorden onzen dank.

VAN ROOSMALEN.

Een bericht in het weekblad van de N.C.B. over de Mierlose kersbomen.

hieruit te voorschijn komen tasten de bladeren aan die dan massaal afvallen.

Prinsen gaf als advies het aanleggen van vangbanden, besmeerd met lijm, waardoor de vrouwelijke vlinders niet verder naar boven konden kruipen en tevens de mannetjes gevangen werden. Verder zag hij een goede bemesting als methode om sterke bomen te kweken die minder bevattelijk waren voor ziekten. Bij aanleg van een nieuwe boomgaard adviseerde hij om in het eerste en tweede jaar 2.000 kg kalk per hectare te strooien en daarna om de twee jaren deze kalkbemesting te herhalen.

Verder was ongeveer 800 kg Patent kali nodig, maar met stikstof moest men voorzichtig zijn. Ongeveer 300 kg Chili was niet schadelijk. Boeren die met gier bemestten hoefden geen stikstof en kali te gebruiken.

In 1922 werd er in Mierlo erg geklaagd over dierlijke parasieten in de kersbomen. In die tijd werd er al met bestrijdingsmiddelen gespoten. Dit gebeurde met zgn. gezuiverde carbolineum. Eigenlijk was dit de carbolineum zoals die door de timmerman gebruikt werd, maar de meest schadelijke stoffen waren er uitgehaald.

De kersbomen werden in februari met een 6 à 7% carbolineumoplossing bespoten. De eieren van de parasieten die onder de schubben van de bomen zaten, waren dan het meest gevoelig door de bestrijding.

De noodkreet van de Mierlose telers was voor Van Roosmalen van de N.C.B. de aanleiding een onderzoek in te stellen in de vorm van een enquête. Helaas is in de Tweede Wereldoorlog een groot gedeelte van het archief van de N.C.B. vernietigd waardoor het resultaat van dit onderzoek niet te achterhalen is.

Veel slechte kersbomen werden gekapt en in december 1922 was er volgens de krant weer veel nieuwe aanplant: "Met het aanplanten van fruitboomen is het tegenwoordig hier druk, vooral kersenboomen worden er bij honderden geplant, die ook nergens als hier zoo goed thuis behooren".

Even ging het weer wat beter, maar in 1929 werden weer veel kersbomen aangetast door een toen nog onbekende ziekte. In juli kreeg Mierlo bezoek van een ambtenaar van

MIERLO. Waar men in ons dorp tegenwoordig het oog wendt, overal ontwaart men bloeiende kersboomen. Een heerlijk gezicht; die duizenden boomen in hun sneeuwvitten bloei.

Blijft het weer zoo nog een tijdlang aanhouden en komen er geen nachtvorsten dan zal de kersen oogst dit jaar overvloedig zijn. Ook andere fruitboomen beloven veel. Hoofdzak is voor Mierlo echter de kersen teelt, die sommige jaren voor ons dorp een rijke bron van inkomsten oplevert. Mierlo met zijn drukbezochte veiling blijft 't kersenland bij uitnemendheid, in tegenstelling met de omliggende plaatsen, waar weinig aan de teelt dezer vrucht gedaan wordt.

Een bericht uit de krant van 7 april 1926.

De kers was een belangrijke bron van neveninkomsten voor veel Mierlonaren.

de Plantenziekte Geneeskundige Dienst uit Wageningen om de oorzaak van de sterfte te onderzoeken. Twee jaren later was opnieuw een bezoek aan ons dorp nodig om de aard van de ziekte vast te stellen. De oorzaak werd gezocht in de grote regenval enkele jaren daarvoor. De zieke bomen waren herkenbaar aan hun vaalgroene bladeren.

De minder goede oogst van onze kersbomen zal ongetwijfeld ook veroorzaakt zijn door de Mierlose kersenteler. De kersen waren een bron van neveninkomsten en kwamen daarmee vaak op de tweede plaats, ondanks dat in gunstige jaren de opbrengsten zeer hoog waren. De consulente van de Voorlichtingsdienst hielden vaak lezingen na de algemene jaarvergadering. Steeds weer hamerden zij op de verzorging van de fruitbomen: de bemesting, ongediertebestrijding en het snoeien.

Ook het ETIN-rapport over "De sociaal-economische ontwikkeling der gemeente Mierlo in het licht van haar woonfunctie" uit 1959 sprak daarover: "De verzorging van de kersen laat nogal eens te wensen over. Er zijn kersentelers – en hun aantal schijnt niet zo gering te zijn – die alleen interesse hebben voor het plukken. Met name de winterbespuiting wordt achterwege gelaten en verder wordt er in onvoldoende mate aandacht besteed aan het aanleggen van lijmbanden. Op een aantal bedrijven zouden de kersen de geringe verzorging, die zij vereisen, niet eens krijgen".

Niet alleen het "ongedierte", maar ook "gewone dieren" waren een bedreiging voor

de kersenoogst. Vooral de spreuwen, maar ook kraaien, merels en mussen waren de boosdoeners. Een correspondent schreef in 1927 in de krant: *“Een menigte grijze spreuwen hebben er hun aandeel wel gehad, zoo erg als het dit jaar geweest is heeft men nog nooit gezien en 't was te wenschen dat er een middel werd toegepast van deze ongenooide meeëters te worden verlost, een los schot helpt niet, alleen een zwaar gewerschot met een flinke dosis musschenhagel is het eenigst afdoend middel”*.

Op allerlei manieren probeerde men de spreuwen uit de kersenboom te houden.

Vogelverschrikkers, slingers met aluminium vlaggetjes, ratels, rammelblikjes en alles wat maar lawaai maakte. Na de oorlog kwam het carbidkanon, vaak afstelbaar om met bepaalde tussenpauzes een hard knal af te geven. Tegenwoordig probeert men het met netten, maar dan gaat het niet om een grote boomgaard.

Natuurlijk hield ook de Mierlose teler zich met dit probleem bezig. Bij de rondvraag in de jaarvergadering van 6 april 1962 werd gevraagd of de vereniging geen campagne kon voeren om de vogels uit de boomgaarden te verjagen, maar dat was volgens het bestuur een zaak van de teler.

Een carbidkanon moest de spreuwen uit de boomgaard houden.

HOOFDSTUK 5. 100 JAAR VEILING IN MIERLO.

5.1. De periode 1910-1962. De veiling tot de Tweede wereldoorlog.

Op de fruitveiling werden niet alleen kersen geveild, maar ook andere fruitsoorten die in Mierlo en omgeving geteeld werden, zoals appels, peren, zwarte bessen, kruisbessen en abrikozen. Van de opbrengst van het geveilde fruit hield de vereniging 4% in.

De omzet van de eerste veiling in 1911 bedroeg f 5.779,-. Dit leverde dus f 231,16 op. Hiervan werd een tribune, een tafel en een bel aangeschaft om de veiling ordelijk te laten verlopen. Daags voor de veiling konden de telers op een bepaald tijdstip mandjes afhalen, waarin de kersen aangeleverd moesten worden.

Het fruit werd bij afslag verkocht. In Mierlo is nooit gebruik gemaakt van een veilingklok. De zgn. "afhanger" liet de aspirantkopers een mandje kersen zien en riep vervolgens een prijs per kg. Deze prijs daalde tot een van de

aanwezigen "mijn" riep en deze daarmee koper was. Op het einde van de veiling werden veel kersen die door de grote opkopers gekocht waren aan de tramhalte ingeladen om naar Eindhoven of Helmond vervoerd te worden.

Het bestuur ontving presentiegeld voor de bijgewoonde vergaderingen en een vergoeding voor de organisatie en werkzaamheden tijdens de veiling. Het salaris van de voorzitter bedroeg f 15,-, de secretaris en penningmeester ontvingen ieder f 10,-. Een bonuscultuur kende men nog niet. In jaren met een geringe of geen oogst, stelde het bestuur op de algemene jaarvergadering voor om hun beloning te korten.

In 1912 lag de kersen oogst ver beneden het normale niveau. De opbrengst van de appels en peren daarentegen was erg hoog. Op de laatste vrijdag van augustus en op 9 en 16 oktober organiseerde "De Kerseboom" een veiling voor deze producten.

Ook 1916 was geen best kersenjaar. In 1918 werd er zelfs helemaal geen veiling gehouden. Tot de topjaren behoorden 1919 en 1924. In

Het bestuur achter de tafel in het Veilinggebouw. De oude bel, aangeschaft in 1912, werd eind jaren '50 nog steeds gebruikt om het aanwezige publiek tot stilte te manen.

v.l.n.r.: Tinus van Hoof, Nico van den Boomen, Toon van Hoof en Sjef Dekkers.

Heropening Fruitveiling

te Mierlo,
Woensdagen 9 en 16 October,
's namiddags 2¹/₂ uur.

Aankondiging in de krant van 5 oktober 1912 dat er op 9 en 16 oktober appels geveild worden.

1924 werd de grootste hoeveelheid geveild, nl. 46.990 kg. De gemiddelde prijs was echter maar 29 cent per kg. In 1919 werden 27.960 kg geveild tegen een gemiddelde prijs van 49 cent waardoor de totale omzet net iets boven die van 1924 uitkwam.

In de geschiedenis van de fruitveiling zijn er behalve in 1918 nog een paar jaren geweest waarin er niet kon worden geveild. Ook in 1921, 1938 en 1957 mislukte de oogst.

De omzetten van de Fruitveiling in de periode 1911-1936:

jaar	omzet	aantal kg.	prijs p/kg
1911	5.779,00		
1912	2.333,25		
1913	2.730,00		
1914	2.811,75		
1915	5.650,00		
1916	2.251,50		
1917	10.717,00		
1918		oogst mislukt	
1919	13.768,00	27.960	49 cent
1920	9.907,50	16.280	60,8 cent
1921		oogst mislukt	
1922	4.040,00	7.680	52,5 cent
1923	7.833,00	20.330	38,5 cent
1924	13.563,50	46.990	29 cent
1925	2.864,00	5.210	55 cent
1926	12.193,00	34.050	36 cent
1927	10.231,50	34.890	29 cent
1928	1.663,00	3.200	52 cent
1929	11.079,75	30.280	36,5 cent
1930	11.717,00	40.230	29 cent
1931	2.047,00	5.170	40 cent
1932	2.522,00	6.850	37 cent
1933	1.435,00	4.520	31,5 cent
1934	6.984,31	39.500	18 cent
1935	4.605,29	23.740	21 cent
1936	1.690,39	6.180	27 cent

NOTARIS VAN KEULEN te HELMOND

zal publiek verkoopen:

1. Bij inzet en toeslag op Woensdagen 13 en 20 November 1936, telkens des nam. om 4 uur, in het café Ant. van Hoof aan de Dorpstraat te Mierlo, ten verzoeken van de kinderen Mart. van Hoof:

Hunne zeer vruchtbare

BOERDERIJ,

gelegen te Mierlo op Stepekolk, met goed onderhouden landbouwershuis - met stal, schuur, paardenstal, varkenskoel en kippenhok, twee prachtige boomgaarden met resp. 33 en 12 zeer vruchtbare kersenboomen en diverse appel- en perenboomen, uitmuntende bouw- en weilanden en heide, alles ter gezamenlijke grootte van 13.67.20 H.A.

Aanvaarding in 1936.

Er werden in de loop der jaren veel boerderijen met een boomgaard in Mierlo te koop aangeboden.

De veiling in de Tweede Wereldoorlog.

Over de periode van de Tweede Wereldoorlog is niet zo heel veel bekend. Er werd weinig op papier gezet. Het waren moeilijke jaren. In het kader van de voedselvoorziening van de Nederlandse bevolking werden allerlei maatregelen genomen om grote prijsstijgingen en woekerwinsten te voorkomen.

Controleurs werden op pad gestuurd om alles in de gaten te houden. In de krant verschenen berichten dat op het Hout kersen verkocht

Frans Meulendijks (1900-1970), o.a. kassier van de Boerenleenbank, had een grote kersenboomgaard in de Hekelstraat.

werden tegen zeer hoge prijzen. Om dit soort toestanden te voorkomen zou er een maximum veilingprijs voor fruit in de maak zijn. De voorzitter van de fruitveiling waarschuwde de leden op de jaarvergadering dan ook steeds om geen kersen buiten de veiling om te verkopen. Dat was verboden en er werd streng toezicht op gehouden door de rijksambtenaren.

De Brabantse boeren en tuinders waren lid van de Noordbrabantse Christelijke Boerenbond (N.C.B.) Deze organisatie werd door de bezetter opgeheven en vanaf 24 oktober 1941 werden alle boeren en tuinders verplicht lid van de Landstand. De leiders van deze organisatie waren blijkbaar geen land- en tuinbouwkundigen. In juni 1942 ontving het bestuur van de "Kerseboom" een telegram met de opdracht om de veiling te vervroegen. Dat is natuurlijk een beetje moeilijk als je kersen nog niet rijp zijn.

De veiling na de Tweede Wereldoorlog. Problemen voor de kersentelers.

In 1954 daalden de prijzen van de Betuwse en Limburgse kers heel sterk, van 80 cent per kg naar 35 à 40 cent per kg. Het plukloon bedroeg

in die regio al 20 cent per kg. Daarnaast moesten de kosten van het vervoer naar de veiling nog betaald worden. Er bleven dus veel kersen aan de bomen hangen. Door de lage prijzen was het kersenarsenaal in Nederland in de periode van 1944 tot 1954 afgenomen met 250 ha. De oorzaak werd gezocht in het grote aanbod van Belgische kersen op de Nederlandse markt.

Aan de hand van cijfers uit de Betuwse kersenstreek was berekend dat de kosten per kg kersen 34 cent bedroegen. De loonkosten op het gemengde bedrijf in Mierlo en omstreken lagen wel lager dan op het specifieke fruitbedrijf, dat tegelijkertijd ook de zorg heeft voor het hard fruit en daardoor veel moeilijker aan personeel kan komen. Vanaf ongeveer 1930 zien we dat de hoogstam fruitboom vervangen wordt door de laagstam om de plukkosten zo veel mogelijk te drukken.

Deze ontwikkelingen hadden tot gevolg dat er in 1951 contacten ontstonden met de N.C.B.-veilingen van Eindhoven en Uden. Op de algemene jaarvergadering van de "Kerseboom" bleken 28 leden tegen en 30 voor aansluiting bij een N.C.B.-veiling. De statuten bepaalden dat er een meerderheid van 2/3 moest zijn, dus een aansluiting ging niet door. Enkele weken later werd opnieuw een algemene vergadering uitgeschreven, maar nu lagen de standpunten nog duidelijker. Van de 103 stemmers waren er 74 voor zelfstandig blijven en 27 voor het aansluiten bij de N.C.B.

In 1954 waren de heren Nagel en Van Mullekom van de veiling van Uden aanwezig op de jaarvergadering. Nagel benadrukte het belang van het leveren van de kersen op één veiling, waardoor alle Brabantse zwarten op een plaats geveild konden worden. J. Gruithuijzen stelde voor de zwarten in Mierlo te veilen en de vroege kersen en morellen in Uden, maar uiteindelijk werd besloten een commissie in te stellen. Daarna werd het heel lang stil op het samenwerkingsfront.

In het eerder genoemde ETIN-rapport werden de voorwaarden beschreven voor het verder uitbouwen van de tuinbouw in Mierlo met daarin een merkwaardig oordeel over veiling "De Kerseboom": *"Een belangrijke factor ten slotte is de ligging en de aanwezigheid van een veiling. De verkeersligging kan niet ongunstig worden*

Werken in de boomgaard. Eén van de kistjes is gemerkt met het jaartal 1948, het eerste jaar waarin de kistjes gebruikt werden.

genoemd. Een voor de uitbouw geschikte veiling is weliswaar in Mierlo niet aanwezig, maar hier biedt de veiling van Eindhoven wel een oplossing”.

“De Kerseboom” stelde in de ogen van de samenstellers van het rapport weinig voor. Toch werden er wel activiteiten ontplooid. In 1959 passeerden de eerste aardbeien de veiling. Het bestuur schafte 2.000 aardbeienkistjes aan met 20.000 bijpassende doosjes.

Er was nog nooit met een klok in Mierlo geveild, maar op 6 mei 1959 reisde het bestuur naar Tilburg, waar de gemeente een tweedehandse veilingklok aanbood, waarvan de vraagprijs f 500,- bedroeg. Na werktijd, om 17.30 uur vertrok het gezelschap, maar de prijs/kwaliteitverhouding zal wel niet goed genoeg geweest zijn. De klok kwam niet naar Mierlo.

Andere activiteiten van de veiling.

In de jaren vijftig verlegde het nieuws over de “kersenveiling” zich naar het nieuws over het “kersenooftfeest”. Vanaf 1948 organiseerde de Stichting “De Mierlose Kers”, onder leiding van Jos van Neerven in het weekend van de eerste zondag van juli allerlei activiteiten, waarvan de

Nico van den Boomen en de Mierlose Zwarte.

Beurme, 23 Juni '40. -

Vriend Meulendijks,

U het geleende boekje — Hierbij stuur ik
U het geleende boekje en de foto's terug.
heel hartelijk dank! Met dezelfde post
van vandaag heb ik U nog vijf kranten
laten sturen, van alle edities die wij
drukken. Dan kunt U eens zien hoe het
stuk over Uw kersenbedrijf door heel
Brabant verspreid is. Ik heb er ook een
krant van vandaag bij laten doen met
het verslag van het feest.

— Als ik weer eens in de buurt kom,
loop ik even binnen. Misschien komt mijn
vrouw vandaag of morgen ook wel eens
neusen of er nog wat Mierlose Zwarte
sijn! 't Was een mooi feest. Jammer
dat het weer niet meewerkte. Volgend
jaar beter. U geeft de kranten zeker links
en rechts wel uit. Ben benieuwd of
"Oost-Brabant" het hier of daar wint.
— In elk geval beste groeten en tot ziens,

Kortooms

Toon Kortooms
Anize "Petersburg"
Beurme

Journalisten mochten bij de persconferentie van het kersenoogstfeest gratis kersen eten in de boomgaard van Frans Meulendijks. Één van hen was Toon Kortooms, die toen journalist was bij Dagblad Oost-Brabant. Hij schreef deze brief aan zijn gastheer.

optocht op zondag een hoogtepunt was. Op carnavalsmaandag werd een kersenkoningin gekozen die tijdens het kersenoogstfeest gedurende enkele dagen de scepter zwaaide in Mierlo. Fruitveiling "De Kerseboom" was in de optocht uiteraard vertegenwoordigd met een praalwagen.

Enkele dagen voor het feest werd een persconferentie gehouden. Eén van de redenen van de aanwezigheid van de journalisten was het bezoek aan de boomgaard van Frans Meulendijks waar zij de kersen gratis konden keuren. In de boomgaard stonden bomen die door de kankerziekte aangetast waren, maar door ingrijpende operaties weer aan een tweede jeugd begonnen. Er stonden bomen van bijna honderd jaar oud. Op deze bijeenkomst was ook de heer Van Teeffelen van de Rijkstuinbouwvoorlichtingsdienst en adviseur van de veiling aanwezig.

Tot 1952 ontvingen de aandeelhouders 4% rente over hun aandeel in de veiling. In de jaarvergadering stelde Antoon van der Vleuten voor geen rente uit te betalen maar hiervoor kersen te kopen voor patiënten in Sanatorium

Kersenvomen in de Bisschop van Mierlostraat.

Bakel. De vergadering ging hiermee akkoord. Het werd een taak van de kersenkoningin om deze gave van de fruitveiling in Bakel te gaan aanbieden. Ook bewoners van het Blindeninstituut in Grave genoten van de Mierlose zwarte. Zij brachten enkele jaren een bezoek aan ons kersendorp. In 1957 ging het reisje niet door, er waren geen kersen.

5.2. De periode 1962-heden.

Een nieuwe koers.

Hoe stond de tuinbouw in Mierlo er in de jaren vijftig voor?

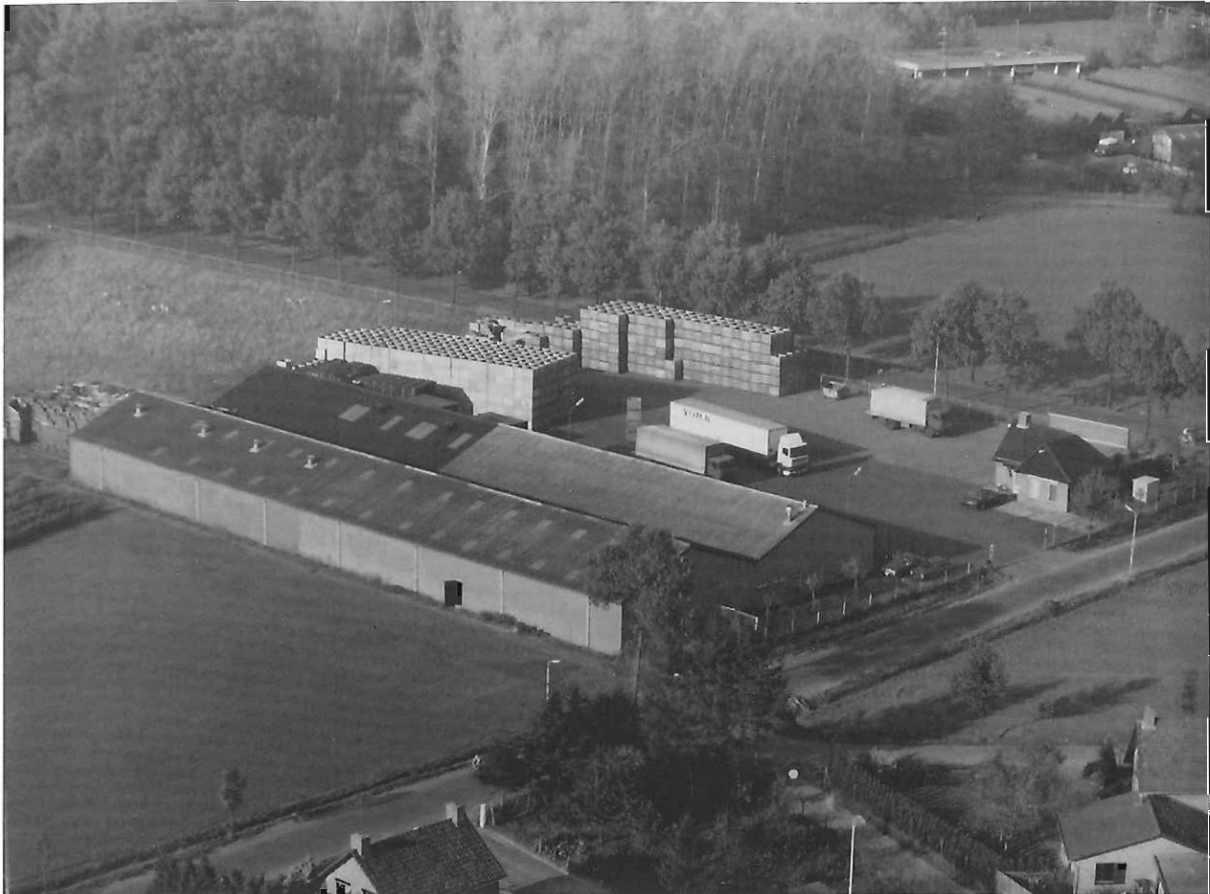
In het ETIN-rapport wordt een overzicht gegeven over 1957.

De oppervlakte in hectaren van de voornaamste tuinbouwgewassen bij landbouwers en tuinders in Mierlo in 1957.

	Mierlo-Dorp	Mierlo-Hout	Totaal
Aardbeien	5,67	5,96	11,63
Asperges	1,00	0,30	1,30
Groenten in de open grond	4,11	1,40	5,51
Appels	35,36	13,45	48,81
Kersen	19,14	12,03	31,17
Overig hard fruit	8,02	3,04	11,06
Frambozen	0,35	0,26	0,61
Bessen, vnl. zwarte	2,61	0,92	3,53
Totaal	76,26	37,36	113,62

Dit overzicht laat zien dat het aandeel van de kersen in de totale tuinbouw kleiner is dan dat van de appels. De aardbeien waren in opkomst evenals de groenten in de open grond. Rond 1960 liep het mis met de kersen. Veel bomen stierven. Er was weinig animo voor nieuwe aanplant, er kwam zelfs een rooipremie. Veel boomgaarden gingen voor de bijl door het oprukken van de huizenbouw. Dit betekende het verval van de kersenveiling, maar er lagen nieuwe kansen in het telen van aardbeien en vollegrondsgroenten.

Nico van den Boomen, bestuurslid sinds 1952 was er heilig van overtuigd dat "De Kerseboom" toekomstmogelijkheden had, maar dan moest er een andere koers gevaren worden. Er waren al contacten met conservenfabrikanten, in 1959 waren de eerste aardbeien al door telers op de veiling aangevoerd. Hij zag kansen in contractteelt voor stam- en tuinbonen en daarna Veense snijbonen voor de conservenindustrie. Later volgde de industrieaardbeien, de spruiten,

Een luchtfoto van de veiling vóór de bouw van de "blauwe loods" in 1992

augurken en asperges. Dit betekende een geweldige uitbreiding van de activiteiten, waardoor het noodzakelijk was een directeur aan te stellen die zich volledig kon wijden aan de veiling. Hij zou zich ook bezig moeten houden met het afsluiten van contracten met grote afnemers. Nico van den Boomen, overtuigd van het succes, van het nieuwe beleid, nam de uitdaging aan. Hij gaf zijn vaste baan als bedrijfsleider bij de firma Ign. De Haes op om aan een onzeker avontuur te beginnen met een salaris dat grotendeels afhankelijk was van de omzet. Op de algemene vergadering van 9 april 1963 werd hij officieel benoemd.

In 1964 maakte de veiling een grote ontwikkeling door. De oude proeftuin en kwekerij werden verkocht. Een vaak besproken wens, de bouw van een eigen veilinggebouw, kwam tot stand. Op Loeswijk werd een perceel grond aangekocht. De opdracht om een loods van 30 x 15 meter te bouwen werd gegund aan W. van Vught, die er voor zorgde dat deze klaar was voor de eerste aardbeien aangevoerd werden. Voor een goede bedrijfsvoering was ook een vrachtwagen nodig. Deze werd aangekocht,

evenals een transporteur. In hetzelfde jaar werden twee nieuwe bestuursleden gekozen: Simon van Gennip en Wim van de Wiel. Per 1 april 1964 werd mej. Jo Raijmakers voor de administratie in vaste dienst benoemd.

Directeur Van den Boomen sloot contracten af bij conservenfabrikanten en maakte vervolgens afspraken met de leden van de veiling welke en hoeveel producten zij zouden gaan telen. De producten vonden hun weg naar veel conservenfabrieken in Nederland. Minder gunstige jaren werden gecompenseerd met het verlenen van diensten, zoals het schillen van asperges en het schonen van spruitjes. Op het gebied van handgeschoonde spruiten bouwde de Mierlose veiling een unieke naam op.

In de loop der jaren werd veel geïnvesteerd in allerlei bedrijfsmiddelen zoals vrachtauto's, machines voor het schonen van spruiten, sorteermachines, fust e.d., maar met de hand op de knip. Met de aanschaf van een goede tweedehandse vrachtwagen of machine kon men veel geld besparen en men kocht pas een heftruck als dat goedkoper was dan huren.

Het vervoer tijdens de veiling in de jaren vijftig.

Het terrein aan de veilingloods werd verhard. Er werd grond gekocht voor nieuwe gebouwen. In 1983 kwam er een nieuwe loods en koelcel en in 1984 een nieuw kantoor.

In 1988 werd een nieuwe vrachtwagen gekocht met daarop het mooie logo: een kistje met kersen en met de naam van de veiling, als erbetoon aan het product dat ten grondslag lag aan het ontstaan van "De Kerseboom".

Tuinbouwconsulenten.

Vanaf eind 19^e eeuw hebben de wandelleraren, later de tuinbouwleraren en tuinbouwconsulenten met hun assistenten een grote invloed uitgeoefend op de ontwikkeling

van de tuinbouw.

In de periode dat de veiling in Mierlo een nieuw beleid inzette van het veilen van kersen naar de teeltcontracten van groenten nam Theo van Teeffelen in 1963 afscheid als rayonassistent van de Rijkstuinbouwvoorlichtingsdienst. Hij had vanaf in juli 1944 in Mierlo en elf andere gemeenten rondom Helmond voorlichting gegeven.

Toen hij in dit gebied kwam werken was er behalve de kersenteelt in Mierlo niets op het gebied van tuinbouw. Inmiddels waren veel, met name kleinere landbouwbedrijven, omgeschakeld naar de tuinbouw. In Mierlo-Hout was een Lagere Land- en Tuinbouwschool gekomen. Het rayon Helmond was een belangrijk tuinbouwgebied

Het vervoer anno 2010. Er komen geen kersen meer op de veiling, maar de naam "Kerseboom" en de kers in het logo zijn gebleven.

In april 1963 nam Th. v. Teefelen van de Rijkstuinbouwvoorlichtingsdienst afscheid van de Tuinbouwbond kring Helmond.

Achter de tafel v.l.n.r. Nico van den Boomen, Ad van Hoof en Frans van de Vorst. Man met het kistje kersen: Piet van den Eijnden, links van hem (met bril) Sjang Smeets. Verder op de foto o.a. Toon Leijten, Piet Maas, Willie van Son en Harrie Derison.

geworden, waarin veiling "De Kerseboom" een belangrijke rol gespeeld heeft door te zorgen dat er een afzetmarkt voor de telers was.

Theo van Teeffelen had dit hele proces begeleid en was de laatste echte "kersenrayonassistent" in Mierlo, een product dat hem na aan het hart lag en dat hij tot in de jaren van neergang bleef promoten.

Hij werd opgevolgd door Albert van Oijen en later Jo van Oijen, die vooral bekend werd door zijn "vollegrondsstudieclubs" en excursies. Veel telers schoolden zich bij door middel van de cursussen die de consultants gaven. Uiteindelijk betekent het ook voor de teler dat hij zich altijd zal moeten bijscholen en daar hadden zij de Rijkstuinbouwvoorlichtingsdienst voor.

Samenwerking.

In de jaren vijftig waren de besprekingen met de N.C.B.-veilingen van Eindhoven en Uden vastgelopen. De noodzaak om samen te werken werd steeds groter, met name door de groeiende concurrentie vanuit het buitenland.

In 1969 werden er opnieuw besprekingen gevoerd, nu met een afvaardiging van de N.C.B.-

veiling van Eindhoven. De besprekingen liepen ook nu vast. De N.C.B.-veilingen wilden de tuinbouwproducten alleen verhandelen "via de klok". De Mierlose veiling hield zich alleen bezig met het verhandelen van producten door middel van contracten.

Twee jaar later verhuisde de Eindhovense veiling naar Veldhoven en ging verder onder de naam "Veiling Veldhoven". Ook de veilingen van Uden, Den Bosch en Tilburg vonden hier hun onderdak. De "Kerseboom" bleef echter "De Kerseboom".

Door allerlei publicaties ontstond in 1982 een discussie over eventuele samenvoeging van Brabantse veilingen. Twee jaar later voerden de besturen van Veldhoven en Mierlo opnieuw besprekingen. De belangen van de telers en het behoud van de werkgelegenheid voor het personeel waren voor het bestuur van "De Kerseboom" steeds uitgangspunt.

Er werd een commissie benoemd, bestaande uit mr. A. Kroon, directeur van het Centraal Bureau van de Tuinbouwveilingen in Nederland, drs. A.T. Heijmans, algemeen secretaris van de NCB en drs. K. van Bohemen, hoofd van de Coöperatiedienst van de NCB met als opdracht

Het personeel van de veiling in 1988. Staande v.l.n.r. Ad van Hoof, Piet Swinkels, Nico van de Boomen, Renée van Loom, Josephine de Vries en Albert Swinkels. Gehurkt v.l.n.r. Emiel Bhageloe, Marius van den Eijnden en Peter Smits.

“het instellen van een onderzoek naar de mogelijke samenwerkingsvorm van de beide bovengenoemde zelfstandige coöperaties, met als doel het creëren van optimale voorwaarden voor afzet en prijsvorming in het belang van de tuinbouw in de werkgebieden van deze coöperaties”.

Op 15 november 1985 tekenden de besturen een samenwerkingsovereenkomst. Beide veilingen wilden gezamenlijk bepaalde activiteiten uit gaan voeren om een betere prijsvorming van tuinbouwproducten te bewerkstelligen.

Het Centraal Bureau voor de Tuinbouwveilingen, de centrale organisatie van de N.C.B.-veilingen, ging akkoord met de Mierlose voorwaarde om leden door middel van contracten producten te laten leveren voor de industrie. De producten voor de versmarkt liepen via “de klok” in Veldhoven. Zo ging de Mierlose veiling asperges sorteren voor Veldhoven.

Na tien jaar kwam plotseling een einde aan deze samenwerking. Veiling Veldhoven ging op in de Greenery. Mierlo zag om diverse redenen deze samenwerking niet zitten en sloot per 1

januari 1996 een samenwerkingsovereenkomst af met de Coöperatieve Veiling Zuidoost Nederland (ZON) in Grubbenvorst. Hierdoor konden de “Mierlose telers” ook producten leveren aan ZON. “De Kerseboom” richtte hiervoor een aparte rechtspersoon op, de ‘Groente- en Fruitafzet Coöperatie Mierlo en omstreken’(G.F.A.C.). Deze rechtspersoon was lid van ZON en ‘Mierlose telers’ konden lid worden van G.F.A.C. Hierdoor liep de omzet via veiling Mierlo. In 2005 werden deze telers rechtstreeks individueel lid van veiling ZON.

Zuid-Nederland heeft vele veilingen gekend, weinige zijn er zelfstandig overgebleven. Een daarvan is “De Kerseboom”, omdat deze veiling heel dicht bij de telers staat en daarom snel kan inspelen op veranderingen, maar ook dicht bij zijn werknemers, van wie juist in zo’n seizoensgevoelig bedrijf veel flexibiliteit gevraagd wordt in tijd en werk en die dat ook waarmaken.

Er is wel veel veranderd voor de coöperatieve vereniging. Aanvankelijk fungeerde men als een verzamel- en doorvoerlocatie, maar de laatste jaren richt men zich steeds meer op het snijden,

De spruiten zijn altijd een belangrijk product geweest voor de veiling. Piet Swinkels (links) en Ad van Hoof (rechts) aan het werk.

De toenemende bedrijvigheid op de veiling betekende ook een uitbreiding van de gebouwen.

sorteren, schonen en verpakken van producten als prei, asperges en spruiten. Ook het gekoeld transport heeft een belangrijke plaats gekregen.

Uitbreiding en verplaatsing.

Door de activiteiten van de Mierlose veiling zijn vele levensvatbare vollegrondstuinbouwbedrijven in Mierlo en omgeving ontstaan, maar meer telers betekende ook meer werk voor de veiling. Uitbreiding was noodzakelijk. In 1977 werd grond aangekocht van Van Dijk waar de gebrs. Van Gerven een loods bouwden. De omzetten namen toe. Ook deze uitbreiding was niet voldoende. Meer loods-, meer koelruimte was nodig.

Maar ook de gemeente kwam met plannen om in de omgeving van de veiling huizen te bouwen en liefst ook op het terrein van de veiling.

De aankoop van ieder stuk grond voor uitbreiding betekende voor de coöperatieve vereniging dat er een wijziging moest komen in het bestemmingsplan en daarna kon de procedure voor de benodigde milieu- en bouwvergunningen beginnen.

Eind jaren negentig voerde het bestuur van "De Kerseboom" gesprekken met groothandel Bakker Barendrecht B.V. De groothandel wilde een logistiek centrum opzetten in Mierlo op het terrein van de veiling. De veiling zou diensten gaan verlenen in de vorm van koelen, transport en beladen.

De uitbreiding met deze activiteiten betekende dat er opnieuw bijgebouwd moest worden, maar het was een geweldige stimulans voor de werkgelegenheid en de continuïteit van 'De Kerseboom'. Het afgeven van de bouw- en milieuvergunningen verliep echter zo moeizaam dat groothandel Bakker afhaakte. Toen de vergunning uiteindelijk afgegeven was, zocht het bestuur opnieuw contact met Bakker, maar de mooie samenwerking was definitief van de baan.

Intussen bleken projectontwikkelaars veel interesse te hebben voor de vestigingsplaats van de veiling in verband met het uitbreidingsplan Loeswijk. Er werden afspraken gemaakt met Planbureau Brabant. Voorwaarde van het bestuur van de veiling was dat er gezorgd werd

voor een vervangend terrein van 1 hectare, zodat de nodige uitbreidingen gedaan konden worden. Het oog was gevallen op een terrein in het plan Luchen aan de Geldropseweg bij de Boerenbond. Volgens de provinciale wetgeving mocht het perceel echter maar een ½ ha groot zijn, de gemeente Mierlo maakte geen uitzondering op deze regel.

Het alternatief was dan een verplaatsing naar het Bedrijventerrein Zuidoost Brabant (B.Z.O.B.) in Helmond. Dat werd de projectontwikkelaar te duur, waardoor de verplaatsing niet doorging. De huizen op Loeswijk zijn inmiddels gebouwd, maar de veiling zit nog op de oude locatie.

De ontwikkeling van de omzetten in de periode 1962-2009, aan- en afgevoerd via veiling "De Kerseboom" Mierlo.

1962	f 168.000,-	1990	f 10.103.000,-
1965	f 721.000,-	1995	f 14.252.000,-
1970	f 3.000.000,-	2000	f 7.360.000,- (incl. GFAC)
1975	f 3.570.000,-	2005	f 4.438.000,- (incl. GFAC)
1980	f 6.250.000,-	2009	f 8.823.000,-
1985	f 9.050.000,-		

De telers die voor deze omzet zorgen komen overwegend uit het gebied gelegen tussen de gemeenten Asten, Heeze/Leende, Oirschot en Son en Breugel. De spruiten gaan naar de Nederlandse conservenfabrieken en voor diepvries naar Zwitserland, Duitsland en Spanje. De asperges gaan naar Greenery in Breda. De prei en bonen vinden hun weg naar de Nederlandse groothandel en snijderijen.

Kersenvomen op Loeswijk.

Een foto van de veiling rond 1960. Staand v.l.n.r. de bestuursleden Frits van de Heravel, Sjang Smeets, en de man met het kistje kersen Piet van den Eijnden. Zittend achter de tafel v.l.n.r. de bestuursleden Ad van Hoof, en Frans van de Vorst. Helemaal rechts Hannes van dijk.

HOOFDSTUK 6. BIJLAGEN.

6.1. Bestuursleden van fruitveiling “De Kerseboom”.

Bij oprichting van de fruitveilingvereniging bestond het bestuur uit 7 leden, een voorzitter, ondervoorzitter, een secretaris, een 2^e secretaris, een penningmeester en 2 commissarissen.

In 1969 werd, in verband met de aansprakelijkheid van de leden, de veilingvereniging omgezet in een coöperatieve vereniging. Tegelijkertijd werd besloten het aantal bestuursleden terug te brengen van 7 naar 5 leden, omdat veel werkzaamheden van het bestuur in de jaren zestig overgenomen waren door de directeur en zijn medewerkers.

J. van Grootel	1910-1913
P.F. van Vlerken	1910-1918
M. Prinsen	1910-1920
J.W. Konings	1910-1934
A.I. Raijmakers	1910-1934
H.J. van Neerven	1910-1934
H. Manders	1910-1940
D. Slaats	1913-1949
J.M. Klaassen	1918-1941
Ant. van Hoof	1920-1953
A.F.M. Panken	1934-1948
P. van der Linden	1934-1948
H. van Hoof	1934-1952
M. Steenbakkers	1940-1950
W. van Leen	1941-1951
J. Smeets	1948-1951
A. van der Aa	1948-1952
J. Gruijthuijzen	1949-1951
P. van den Eijnden	1950-1977
P. van der Linden	1951-1952
J. Verhoeven	1951-1953
J. van den Heuvel	1951-1958
Jos Dekkers	1952-1958
N. van den Boomen	1952-1966
C. Slegers	1952-1968
A. van Hoof	1953-1969
J. Smeets	1953-1972
Fr. van de Vorst	1958-1962
G. van den Heuvel	1958-1973
J. Hendriks	1962-1964
W. van de Wiel	1964-1969
S. van Gennip	1964-heden
W. Dekkers	1968-2004
J. Smeets jr.	1972-2002
H. Habraken	1973-heden
L. Jurrius	1977-1992
J. van Lierop	1992-heden
J. Huijbers	2001-heden
R. Raaijmakers	2001-heden

De regelgeving en de ontwikkelingen in het veilingwezen raakten in zo'n stroomversnelling dat er in 2001 besloten werd om het bestuur tijdelijk weer uit te breiden naar zeven bestuursleden, om twee nieuwe bestuursleden in de gelegenheid te stellen zich in te werken in de problematiek. Voor de eerste twee leden die daarna het bestuur zouden verlaten hoefde dus geen opvolger meer te worden gekozen.

6.2. Leden van de Commissie van Onderzoek / Raad van Toezicht van fruitveiling “De Kerseboom”.

Aanvankelijk kende de veiling een Commissie van Onderzoek, later Raad van Toezicht genoemd. De eerste leden waren Ant. Panken, gemeentesecretaris, Ant. Sevens, onderwijzer en Jos Smulders, hoofd van de lagere school in Mierlo-Hout die ook de landbouwcursussen verzorgde. In de jaren twintig en dertig waren dat M.E. Verbruggen, M. Adriaans en H. van Hoof. Vanwege zijn benoeming tot bestuurslid werd H. van Hoof in 1936 opgevolgd door oudvoorzitter J.W. Konings. In de jaren 50 werd M. Adriaans opgevolgd door zijn zoon Joh. Adriaans, die tot in de jaren 60 samen met Joh. Bekx de Raad van Toezicht vormde. In 1969 werd de Fruitveilingvereniging omgezet in een coöperatie. In de statuten werd opgenomen dat de Raad van Toezicht zou bestaan uit drie leden en dat ieder jaar bij toerbeurt één lid moest aftreden. In de periode tot 2010 werden voor één of meerdere perioden van drie jaren lid: L. Althuijzen, M. Knoops, M. Raaijmakers, C. Gottenbos, A. Raaijmakers, J. Jurrius, A. van Lierop, P. van Moorsel, W. van Dijk, L. Jurrius, P.J. van Dijk, B. Coolen, M. Giebels, M. van Dijk, J. Huijbers, J. Vlemmix, J. van Lierop, L. van den Boogaard, J. van Duijnhoven, R. Raaijmakers, F. van den Heuvel, W. Smeets en H. v.d. Boogaard.

6.3. Directeuren van fruitveiling “De Kerseboom”.

In het 100-jarige bestaan van de “Fruitveilingvereniging De Kerseboom” zijn maar twee directeuren geweest. De noodzaak van deze functie ontstond in 1962. In 1963 werd Nico van den Boomen officieel benoemd op de algemene jaarvergadering. Vijf en twintig jaren later nam hij afscheid. Er werd veel tijd

Het bestuur en de directeur van de veiling in 1988. Zittend v.l.n.r. Wim Dekkers, Nico van den Boomen, Simon van Gennip. Staand v.l.n.r. Jac. Smeets, Leo Jurrius en Hans Habraken.

De komende en de gaande man in 1988. Lambert van Pol en Nico van den Boomen.

besteed aan zijn opvolging. Nico zelf was daar ook bij betrokken. Hij wist uiteindelijk als geen ander over welke kwaliteiten zijn opvolger moest beschikken. Zijn mening was heel duidelijk en daar werd door het bestuur veel waarde aan gehecht: "Ge vat den dieje mar, die zit behalve in de tuinbouw ok in de politiek". Lambert van Pol uit Montfort (L) werd per 1 juli 1988 de nieuwe directeur. Daarvoor was hij secretaris zaakvoerder van de tuinbouwvereniging in Montfort, die haar producten afzette op de Venlose veiling. Inmiddels werkt ook hij weer 22 jaren bij de jubilerende veiling.

De kersenplukkers in de boomgaard van Frans Meulendijks.

DE PARABEL VAN DE MIERLOSE ZWARTE.

In 1948 stond in de Helmondse Courant de parabel van de Mierlose Zwarte. Deze parabel zou afkomstig zijn van pater van Wel S.J..

“Eens kwam Christus al prekend door het land van Brabant in een kleine stad, Helmond genaamd. Daar wilde hij rust nemen in een herberg of bij de burgers. Hij en de Apostel die in Zijn gezelschap was. Maar gelijk in Bethlehem vond Jezus nergens onderdak. Natuurlijk leefden er in die dagen vele lieden in zo'n onaanzienlijke woning, dat zij schroomden een edele vreemdeling als Jezus was, in hun huis op te nemen en hem te laten delen van de geringe spijsen hunner tafels. Maar ook daar waar een glanzende welvaart bespeurd werd, sloot men de deur: gastvrijheid werd vaak misbruikt.

Christus en Zijn Apostel trokken de lange avond door Helmond rond, waar nu het Hemelrijk is, langs de Wal, de Kerkstraat, de Markt en verder naar De Haag, zodat ze ten einde raad, hun schreden richtten naar Mierlo.

Het dorp sliep, de huizen lagen weggedoken in de witte gloed van de vroege maannacht. Maar ginds was nog enig licht en Christus klopte op de lage deur van een nietige boerderij langs de zandweg. Subiet ging de deur open. De boer en de boerin waren begaan met het beklagenswaardige lot van de vreemde voetreizigers in de nacht. De boerin zette de tafel op en de boer klom in de schouw en sneed spek.

Christus en de Apostel aten van het bruine brood met spek tot ze schoon genoeg hadden. Ze voelden zich zo gesterkt nadien, dat ze hun weg meenden te kunnen vervolgen, ook al omdat er maar één bedstee te zien was in dit kleine huis.

Maar de boerin was al naar de kast in de kamer gelopen. Ze verschoonde het bed met stijve linnen lakens, die zo kostbaar waren dat ze bewaard werden tegen dat iemand ziek was en ook dan nog werden ze niet gebruikt. Christus en zijn Apostel sliepen die nacht in de bedstee. De boer en zijn vrouw, innerlijk verblijd en met verwonderlijk frisse kracht, werkte bij de maan op het land achter hun huisje.

Maar toen het daglicht doorbrak zagen de boer en de boerin hoe in de nabijheid van de waterput op het erf een kersenboom was gegroeid met blinkende trossen rijpe kersen. Zij ontstelden zeer van deze aanblik.

Ze waren geenszins verheugd maar beangstigd doch Christus en Zijn Apostel traden naar buiten en met Zijn witte hand plukte de Vreemdeling een der trossen bedachtzaam los, om de jonge scheuten te sparen en gaf de boer en de boerin daarvan tot hun mond diep paars en hun schrik over was.

“Om dat gij zo goed voor ons waart” zei Christus. En daarna ging Hij heen met zijn Apostel. Het gerucht van dit wonder verspreidde zich weldra door de gehele landstreek.

Christus keerde, al prekend terug in onze streken met zijn Apostel. En Hij kwam andermaal in Helmond. Toen de mensen daar merkten met wie ze te doen hadden, wilden allen hem opnemen. Hij koos tenslotte onderdak bij een koopman, die Hem alles gaf wat hij had en dat was niet weinig: een warme maaltijd met veel gerechten en goede drank, een zijden legerstede en een dienstknecht buiten aan de deur.

En wat wilt ge dat ik U geef, vroeg Christus, toe Hij 's morgens klaar stond om Zijn weg te vervolgen.

“Asteblief, 'n kersenboom”, zei de koopman.

“Het zal geschieden zoals ge vraagt!”

Christus keerde om, hief de witte hand om te groeten en verdween.

Tezelfdertijd kwam de kersenboom te staan op de zonnige binnenplaats van de koopman: vol beladen met vruchten: zwart en zwaar. De koopman wekte vrouw en kinderen en de hele buurt en iedereen moest komen kijken.

“Zullen we 'ns pruwen?”, vroeg een schoenmaker en tegelijkertijd plukte hij. Maar hij proestte en schudde met het hoofd als iemand die azijn of vershraald bier drinkt: de kersen waren zuur als brem.

Ge kent de oorzaak.

Om de gastvrijheid van die kleine boer in Mierlo hebben de kwekers daar nu zo'n zoete kersen”.

NHOUDSOPGAVE.

Inleiding.	3
Hoofdstuk 1. Wat vooraf ging.	4
Hoofdstuk 2. Het ontstaan van Veiling "De Kerseboom".	7
Hoofdstuk 3. De proeftuin en kwekerij.	
3.1 De proeftuin	11
3.2 De kwekerij	14
Hoofdstuk 4. De kers. "De Mierlo'sche".	
4.1 De kers	16
4.2 De kers en de bij	22
4.3 De zieke kersenboom	24
Hoofdstuk 5. 100 jaar veiling in Mierlo.	
5.1. De periode 1910-1962.	27
5.2. De periode 1962-heden.	31
Hoofdstuk 6. Bijlagen.	
6.1 Bestuursleden van fruitveiling "De Kerseboom"	39
6.2 Leden van de Commissie van Onderzoek/ Raad van Toezicht van fruitveiling "De Kerseboom"	40
6.3 De directeuren van fruitveiling "De Kerseboom"	40

Met dank aan het bestuur van veiling "De Kerseboom" voor het beschikbaar stellen van hun archief, speciaal aan voorzitter Simon van Gennip, oud-secretaris Wim Dekkers en directeur Lambert van Pol voor het verstrekken van allerlei informatie.

Verder dank aan iedereen die door het beschikbaar stellen van foto's en/of documenten of op andere wijze deze uitgave mogelijk hebben gemaakt.

Namens Heemkundekring Myerle,
Theo de Groof.

Bronnen.

Beschrijving en rangschikking van in Nederland voorkomende kersenvormen.

Rietsma, I.

Wageningen, Veenman, 1928.

De sociaal-economische ontwikkeling der gemeente Mierlo in het licht van haar woonfunctie.

ETIN Tilburg, april 1959.

Vijftig jaar Nederlandse Fruitteelt.

Bos, ir. Joh. e.a.

Amsterdam, z.j.

Honderd jaren Maatschappij van Landbouw in Noord-Brabant.

Loon, P.J. van

Het leerboek der fruitteelt, Deel 1 en 2.

Nieuwstraten, J.P. en Sprenger, A.M.

Tjeenk Willink, 1948.

De kersencultuur in het verleden, van heden en in de toekomst.

J.H. Pansier

"De fruitteelt", jaargang 31 (1941).

Archief "Fruitveilingvereniging De Kerseboom", Mierlo.

Archief Heemkundekring Myerle.

Archief Brabants Historisch Informatiecentrum.

Verslagen van de landbouwproefvelden in de provincie Noord-Brabant over 1904, 1907, 1910, 1911 en 1912.

Archief Regionaal Historisch Centrum Eindhoven

Gemeente Mierlo

NAA 103, 105, 110, 981 en 982.

Kranten.

De Zuidwillemsvaart, Helmondse Courant, Eindhovens Dagblad.

Heemkundekring Myerle